

“ТЭН ХУН” ХХК

НАРАНТОЛГОЙН АЛТНЫ ҮНДСЭН ОРДЫГ ДАЛД АРГААР ОЛБОРЛОХ ТӨСӨЛ

**ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ ТЭН ХУН ХХК-ИЙН 2024 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

**Улаанбаатар
2024**

БАТЛАВ.

БОАЖЯ-ны ХБОБЗГ-ын дарга...../Б. Буяннэмэх/

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН.

“Тэн Хун” ХХК-ийн ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ...../Сун Зун Ли/

ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ ТЭН ХУН ХХК-ИЙН 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР-713А/

/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР-2839717/

Хянасан:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын газрын ахлах мэргэжилтэн...../Б. Солонго/

ТАБОАЖГ-ын ахлах мэргэжилтэн...../С. Эрдэнэцогт/

Боловсруулсан:

“Тэн Хун” ХХК-ийн БОХАБЭАХ-ийн дарга...../Б. Пүрэвбат/

“Тэн Хун” ХХК-ийн Байгаль орчны мэргэжилтэн...../Н. Одончимэг/

АГУУЛГА

1. НАРАНТОЛГОЙН УУРХАЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	7
1.1. Түүхэн товчоо.....	8
1.2. Нарантолгойн алтны ордны геологийн бүтэц	9
1.3. Нарантолгойн уурхайн техник эдийн засгийн үндэслэл	10
1.4. Уурхайн үйл ажиллагаа, голлох барилга байгууламж.....	10
1.4.1. Далд уурхайн барилга байгууламж.....	12
1.4.2. Баяжуулах үйлдвэр	12
1.4.3. Хаягдлын далан	13
1.4.4. Цахилгаан эрчим хүчний хангамж.....	14
1.4.5. Усан хангамж.....	16
1.4.6. Химийн бодисын агуулах.....	17
1.4.7. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори	18
1.4.8. Техникийн засвар үйлчилгээний барилга байгууламж	18
1.4.9. Тэсрэх материалын агуулах	19
1.4.10. Түлшний агуулах ба шатахуун түгээх станц (ШТС).....	19
1.5. “Тэн Хун” ХХК-ний байгаль орчны үнэлгээ, холбогдох зөвшөөрлүүд.....	20
1.5.1. “Тэн Хун” ХХК-ны эзэмшдэг тусгай зөвшөөрөл	20
1.5.2. Газар ашиглах зөвшөөрөл, гэрчилгээ.....	20
1.5.3. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл	21
1.5.4. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан	21
1.6. Уурхайн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүтэц, нийт зардал	21
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	21
2.1. Уур амьсгал	22
2.2. Хөрс, ургамал зүй.....	22
2.3. Ус зүй.....	23
2.4. Ан амьтан	23
2.5. Ордын геологийн тогтоц.....	23
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ ...	25
3.1. Агаарын чанарт нөлөөлөх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл.....	25
3.2. Хөрсөнд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ	25
3.3. Ургамал, амьтанд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ	26

3.4. Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл.....	26
4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ	26
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ.....	27
5.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	27
5.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	28
5.3. Усны нөөц, чанарын асуудал.....	30
5.4. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	32
6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	33
7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	34
8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	34
9. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	34
10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	36
11. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	40
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	42
13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	43
14. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР.....	44
14.1. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ.....	44
14.2. Хөрсний хяналт шинжилгээ.....	45
14.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ	46
14.4. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр.....	47
15. ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТУУД	49

ХҮСНЭГТ

Хүснэгт 1. “Тэн Хун” ХХК-ийн мэдээлэл.....	8
Хүснэгт 2. Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбицолууд.....	8
Хүснэгт 3. “Тэн Хун” ХХК-ийн эзэмшдэг ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлүүд	20
Хүснэгт 4. Газар ашиглалтын зөвшөөрөл, гэрчилгээ	20
Хүснэгт 5. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл, хүчинтэй хугацаа	21
Хүснэгт 6. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	27
Хүснэгт 7. Хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	28
Хүснэгт 8. Усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	30
Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	36
Хүснэгт 10. Хог, хаяглын менежментийн төлөвлөгөө	40
Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах.....	42
Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалт төлөвлөгөө	43
Хүснэгт 13. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ	44
Хүснэгт 14. Хөрсний хяналт шинжилгээ	45
Хүснэгт 15. Усны чанарын хяналт шинжилгээ.....	46
Хүснэгт 16. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	47

ЗУРАГ

Зураг 1. Нарантолгойн уурхайн байршил	7
Зураг 2. Хүдрийн биетийн хэлбэр, хэмжээ (блок загварчлалаар, хойшоо харсан байдал)	9
Зураг 3. Нарантолгойн алтын уурхайн захиргаа, ажилчдын байрны цогцолборын бүдүүвч зураг.....	11
Зураг 4. Баяжуулах үйлдвэрийн дотоод байдал.....	12
Зураг 5. Хаягдлын далан	13
Зураг 6. Хаягдлын далангийн схем.....	14
Зураг 7. Уурхайн дэд станц оролтын шугамын хүчин чадал (35000V).....	15
Зураг 8. Уурхайн гадаад цахилгаан хангамжийн ерөнхий байршил.....	15
Зураг 9. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийн ерөнхий схем	16
Зураг 10. Ахуйн болон технологийн хэрэглээний гүний худаг	16
Зураг 11. Химийн бодисын агуулах.....	17
Зураг 12. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори	18
Зураг 13. Тэсрэх материалын агуулах.....	19
Зураг 14. Шатахуун түгээх газар	20
Зураг 15. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ.....	22
Зураг 16. Монгол орны хөрсний зураг	23
Зураг 17. Ордын геологийн зураг	24
Зураг 18. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	32
Зураг 19. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	34
Зураг 20. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	35

1. НАРАНТОЛГОЙН УУРХАЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

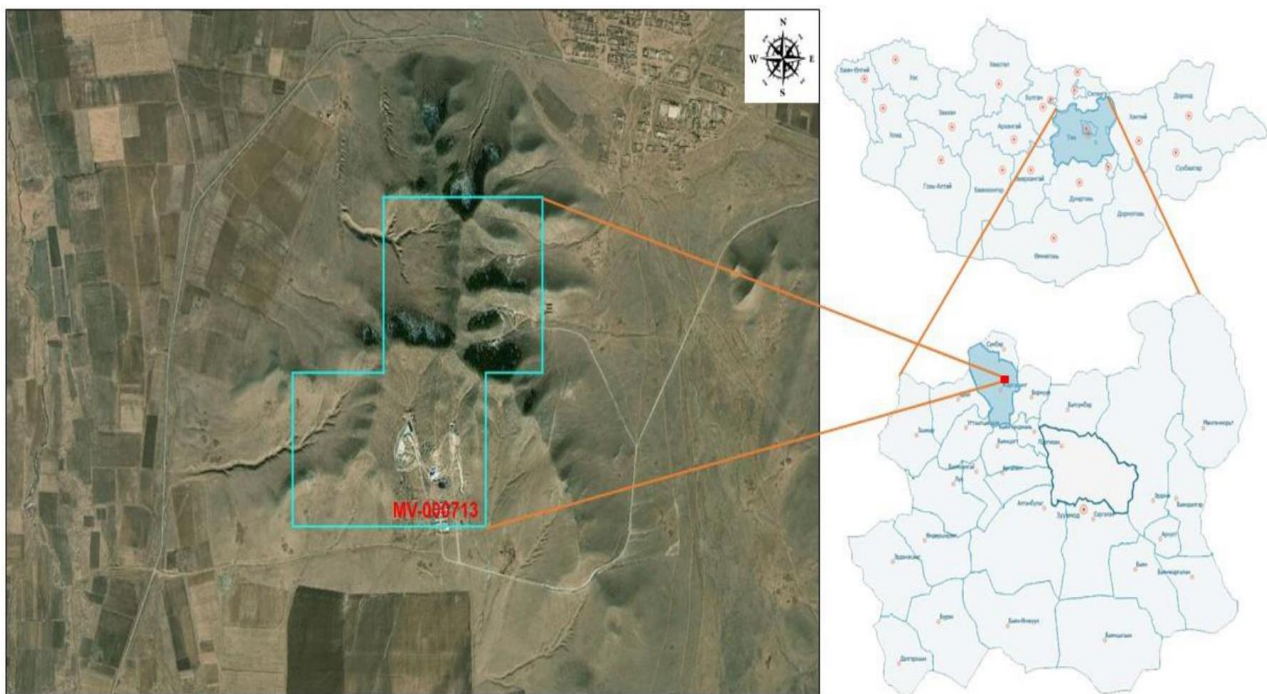
БНХАУ-ын Янтай Тэн Хун компани нь 2004 оны 7 дугаар сард Монгол Улсад хөрөнгө оруулан Тэн Хун ХХК-ийг анх байгуулсан. Манай компани нийт 185 ажилчидтай үүнээс 25 ажилчин нь хятад 160-н монгол ажилчидтай болно. Нийт ажилчид нь Үйлдвэр төлөвлөтийн хэлтэс, Дотоод хяналтын хэлтэс, Байгаль орчин хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн хэлтэс, Баяжуулах үйлдвэр, Санхүүгийн хэлтэс, Хангамжийн хэлтэс, Хүний нөөц захиргаа удирдалгын хэлтэс, Тоног төхөөрөмж засвар үйлчилгээний хэлтэс гэсэн 8-н хэлтэст хувиарлагдан ажилладаг.

Манай баяжуулах үйлдвэр жилд 81.000 тн хүдэр олборлох хүчин чадалтай бөгөөд ашиглалтын хугацаа 9 жил. Манай компани баяжуулах үйлдвэр бүрэн хүчин чадлаар ажиллахын тулд тухайн жилд нэмэлтээр шаардлагатай хүдрийг аж ахуй нэгжүүдээс гэрээгээр авч баяжуулж өгдөг. Наран толгой баяжуулах үйлдвэр нь одоогоор Цүй Ханг Инвест ХХК, Сэлэнгэ Минералс ХХК, Бороо-41/42, Бороо -7 алтны үндсэн ордоос хүдэр авч баяжуулах гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна.

Уурхайн үйл ажиллагаа явагдаж буй газрын засаг, захиргааны харьяалал

Уурхай байршил: Нарантолгойн алтны үндсэн орд нь Төв аймгийн Жаргалант сумын нутаг Нарантолгой хэмээх газар байрлах бөгөөд Улаанбаатар хотоос 130 км, Зуунмод хотоос 156 км, сумын төвөөс зүүн хойш 6 км-т орших бөгөөд Бороогийн алтны бүлэг ордод хамаарагдана.

Нарантолгойн алтны үндсэн ордын газарзүйн байршил Ордын район нь Монгол орны Хэнтийн нурууны баруун шувтрах үзүүрийн баруун хэсэгт, ойт хээрийн бүсэд хамаарах бөгөөд газрын гадаргын өндөржилт нь 900-1500 м-т хүрнэ. Тус талбай нь уулархаг газар орших бөгөөд эрс тэс уур амьсгалтай агаарын температурын хэлбэлзэл ихтэй.

Зураг 1. Нарантолгойн уурхайн байршил

Ангилал: Нарантолгойн алтны уурхай /Далд аргаар ашиглах уурхайн ТЭЗҮ-ийг боловсруусан/

Төслийн зорилго, ач холбогдол: Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг дэлхийн улс орны жишигт нийцсэн орчин үеийн технологиор байгаль орчинд сөрөг нөлөө багатайгаар олборлолт явуулж, алтыг дэвшилтэт технологиор баяжуулан үр ашигтай үйлдвэрлэл эрхлэх зорилготой бөгөөд шинээр ажлын байр бий болгох, Монгол Улсын валютын нөөцийг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой.

Хүснэгт 1. “Тэн Хун” ХХК-ийн мэдээлэл

Нарантолгой төслийг хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгж	Аж ахуй нэгжийн Улсын бүртгэлийн дугаар	Үйл ажиллагааны чиглэл	Нарантолгой ХХК-ийн хаяг, байршил
“Тэн Хун” ХХК	9019016020	Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт байрлах “Нарантолгойн алтны үндсэн орд”-ын төсөл	Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-р хороо, Богд-Ар хороолол, 2а байр 14 тоот

Ажиллах хүчний тухай: Нарантолгойн уурхай нь жилийн турш тогтмол үйл ажиллагаатай байх бөгөөд олборлолт, баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаа бүрэн хүчин чадлаараа ажиллаж жигдэрсэн тохиолдолд 200 орчим үндсэн ажилтан /уурхайн удирдлага, ИТА-10%, тусгай мэргэжлийн ажилтан-70%, бусад-20%, 80 орчим түр хугацааны гэрээт ажилтан байхаар төлөвлөж байна.

Хүснэгт 2. Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбицолууд

№	Уртраг			Өргөрөг		
	Градус	Минут	Секунд	Градус	Минут	Секунд
1	105	55	51.11	48	33	53.88
2	105	55	51.11	48	34	29.87
3	105	56	16.12	48	34	29.87
4	105	56	16.12	48	35	10.88
5	105	55	6.12	48	35	10.88
6	105	55	6.12	48	34	29.87
7	105	54	26.12	48	34	29.87
8	105	54	26.12	48	33	53.88
9	105	55	51.11	48	33	53.88

1.1. Түүхэн товчоо

Уурхай эхэлсэн огноо: 1966-1968 онд явуулсан нарийвчилсан эрлийн ажлаар Хэнкель нарын геологиуд (1968) Нарантолгойн орчимд тархсан кварцын судлуудыг гадаргуугаас нь дээжлэн

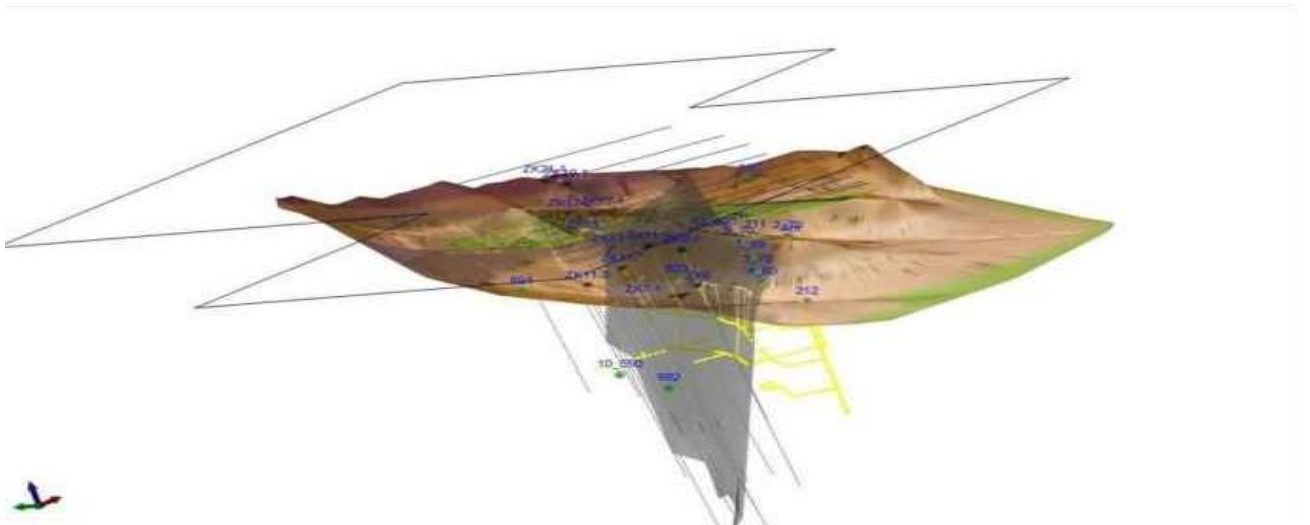
кварцын судлын төрлүүдийг тогтоон, алттай кварцын судлуудыг ялгасан. 1968-1970 онд явуулсан хайгуулын ажлын дүнд Хэнель нар (1971) Нарантолгойн алттай кварцын судлуудыг гадаргуугаас нь сувгаар нээж ховилон сорьцлолт хийсэн ба Үндсэн, Зэрэгцээ судлуудад өрмийн цооног болон далд малталтуудаар хайгуул хийж алт, мөнгөний нөөцийг тооцоолсон.

1982 онд Бороогийн алтны ордын хайгуулын ажлыг хийсэн Монгол-Германы геологичид Нарантолгойн ордын нөөцийг дахин тооцоолсон. 1997 онд Нарантолгойн ордод ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгогдсон ч ашиглалтанд бэлтгэж амжилгүй байтал “Нинжа” нар Германиудын малтсан хэвтээ амыг дур мэдэн орж штольнийн түвшин, түүнээс дээш болон доош орших блокуудад олборлолт хийсэн байгаа юм. 2004 оны 7 дугаар сард БНХАУ-ын Янтай Тэн Хун компани Монгол Улсад хөрөнгө оруулан “Тэн Хун” ХХК-ийг анх байгуулсан.

1.2. Нарантолгойн алтны ордны геологийн бүтэц

Нарантолгойн орд нь террейний ангиллаар (Г. Бадарч ба бусад, 2002) арлан нумын бассейн болох Хараа террейнд (Хараа голын бүс) байрлах ба Хараа террейнтэй металлогений дүүрэгчлэлээр давхцдаг Хойд Хэнтийн алтны металлогений бүсийн Бороо-Зуун модны хүдрийн дүүрэгт оршино. Хойд Хэнтийн бүс нь өмнөд, зүүн өмнөд талаараа Ерөө голын хагарлын бүс (Сүжигтэйн), баруун хойд, баруун талаар Баян голын гүний хагарлаар тус тус хязгаарлагддаг.

Хараа группын хурдас дотор дээд пермийн гранодиоримийн хил заагийн хэсэг илэрсэн гидротермаль хувирлын бүс бүхий нэлээд их талбайд болон гүн рүү үргэлжилсэн хэсэгт Кварцийн үндсэн ба зэрэгцээ судлууд байрлана. Мөн кварцийн судлын салбарласан хэсэг, олон тооны янз бүрийн чиглэлд (зүүн, хойш, зүүн хойш) сунасан кварцийн хялгасан судлууд тохиолдоно.

Зураг 2. Хүдрийн биетийн хэлбэр, хэмжээ (блок загварчлалаар, хойшоо харсан байдал)

Нарантолгойн алтны ордын хүдрийн хэмжээ, металлын шинэчилсэн нөөцийн тооцоог “Авсолют Майнинг” ХХК Майкромайн программын блок загварчилалд утга тараах арга ашиглан Бодитой (В) зэргээр ордын хэмжээнд 6.37 г/т алтны дундаж агуулгатай 388,489.00 тн хүдэр бүхий

2744.13 кг алт, Боломжтой (С) зэргээр 7.44 г/т алтны дундаж агуулгатай 695,000.50 тн хүдэр бүхий 5813.13 кг алтыг тус тус тооцоолж, нийт (В+С) 6.88 г/т алтны дундаж агуулга бүхий 1,083,489.51 тн хүдэр буюу 8557.26 кг алтны нөөцийг тооцсон байна. АМГ-ын 2015-03-24 өдрийн Н/26 тоот тушаал болон 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн УУЯ, АМГ-н ХХ-01-12 дугаар бүхий Эрдэс баялагийн зөвлөлийн дүгнэлтээр 736,479.48 хүдэр буюу 8185,35 кг алт, 36178,49 кг мөнгө гэж баталсан байна.

1.3. Нарантолгойн уурхайн техник эдийн засгийн үндэслэл

Төсөл хэрэгжүүлэгч “Тэн Хун” ХХК нь Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг Монгол улсын хууль, дүрэм журмын хүрээнд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, байгаль орчинд ээлтэйгээр уурхайн ашиглалтыг явуулж улмаар улс, орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтөд бодитой хувь нэмэр оруулах, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дүрэм журмыг нэвтрүүлэх, орон нутгийн ард иргэдийг ажлын байраар хангах, далд уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлтийг төлөвлөгөөний дагуу хийх, орон нутагт хүлээлгэн өгөх зэрэгт энэхүү төслийн зориго оршино.

Төв аймгийн Жаргалант суманд орших MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрөлд Нарантолгой алтны үндсэн ордод 2013 онд хийгдсэн нөөцийг дахин тооцож шинэчилсэн нөөцийн тооцоог 2014 он “АВСОЛЮТ МАЙНИНГ” ХХК нөөцийг дахин тооцож шинэчилсэн нөөцийг Эрдэс баялгийн зөвлөлд оруулжээ. Ашигт малтмалын газрын 2015-03-24 өдрийн Н/26 тоот тушаал болон 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн УУЯ, АМГ-н ХХ-01-12 дугаар бүхий Эрдэс баялагийн зөвлөлийн дүгнэлтээр нөөцийг баталж хүлээн авсан.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмал, газрын тосны газар эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр 2021.05.19-ны өдөр “Тэн Хун” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Тоулдмэн Прожект” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл (ТЭЗҮ)-ийг хэлэлцэж № Т/21-09-07 дүгнэлтийг гаргасан. Энэхүү дүгнэлтийг үндэслэн Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын 2021 оны 11 дүгээр сарын 22-ны өдрийн Т/211 тоот тушаалаар Нарантолгой алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг хүлээн авсан.

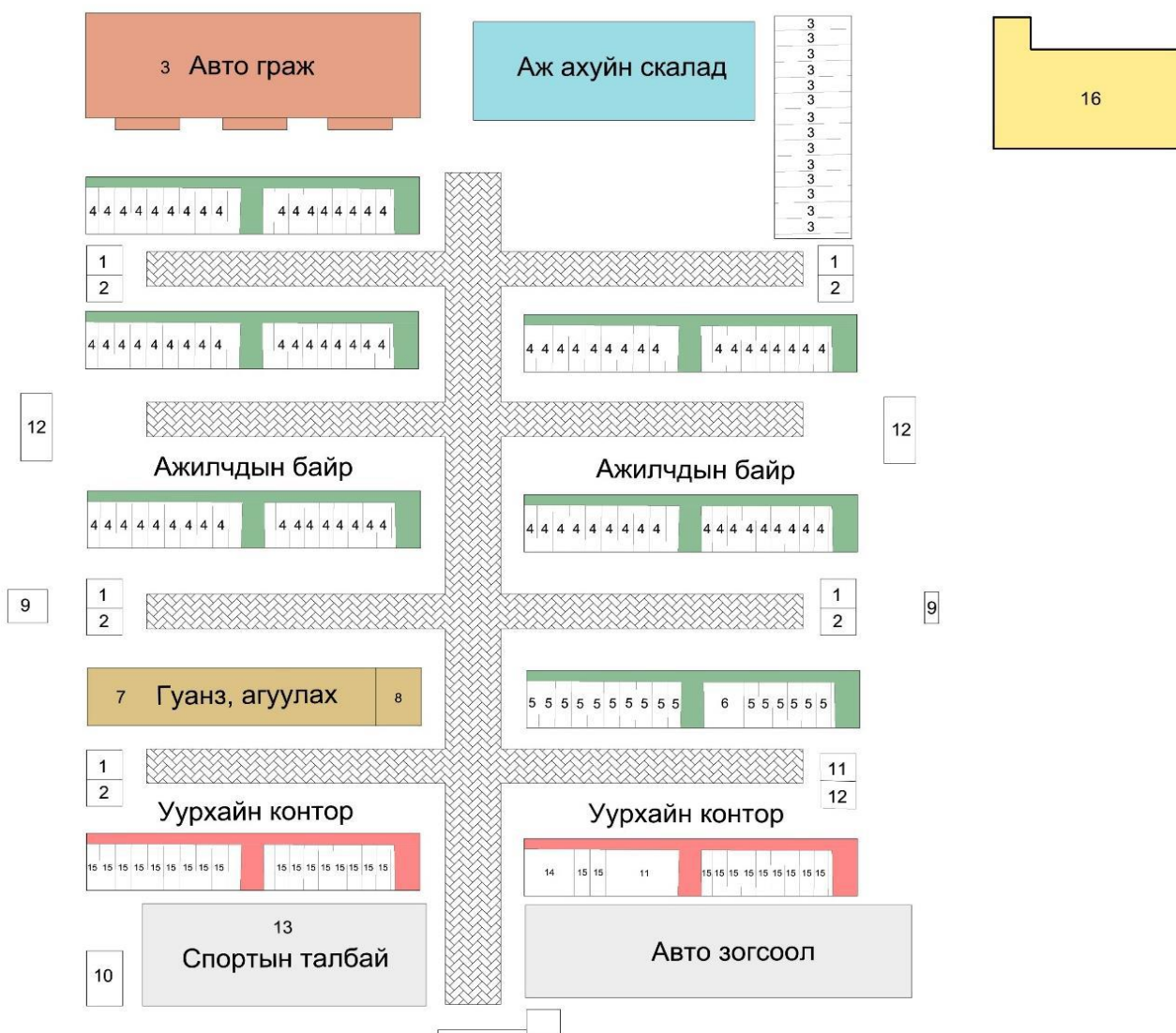
1.4. Уурхайн үйл ажиллагаа, голлох барилга байгууламж

Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн гадаргуугийн барилга байгууламжуудад уурхайн хэвийн үйл ажиллагааг хангахад шаардагдах бүх барилга байгууламжуудыг бий болгосон.

Нарантолгойн уурхайд 2006-2017 оны хооронд хөрөнгө оруулалт жил бүр хийгдэж ирсэн бөгөөд нийт 11.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна. Тус хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэл өртөг нь 2020 оны 01-р сарын 01-ний байдлаар 2.86 тэрбум төгрөг байна.

Уурхайн ажилчдын байрлах 52x8 м талбай бүхий 6-12 өрөөтэй, сэндвич хавтангаар барьсан 12 ширхэг нэг давхар байрнууд (Зураг 3), спорт заал, автограж, уурын зуух, хоолны газар, угаалгын байр, эмнэлгийн байр, хүнсний агуулах, зочид буудал, шатахуун түгээх газар зэрэг цогцолборыг баяжуулах үйлдвэрийн урд талд тусгай талбайд барьж байгуулсан болно.

Мөн 3-н давхар тоосгоор барьсан уурхайн оффисын байрыг 2012 онд барьж ашиглалтанд оруулсан байна. Уурхайн оффисын байр ашиглалтанд орсноор ажилчдад хөдөлмөр аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтыг тогтмол явуулах болсон байна.

Тайлбар: 1- Усны өрөө, 2- Уурын зуух, 3- Агуулах, граж, 4- Ажилчдын өрөө, 5- Эмэгтэй ажилчдын өрөө, 6- Соёлын танхим, 7- Хоолны газар, 8- Гал тогоо, 9- Хогийн цэг, 10- Гадаа жорлон, 11- Ус буцалгах өрөө, 12- Нүүрсний агууламж, 13- Спортын талбай, 14- Хурлын танхим, 15- Уурхайн хэлтэс, тасаг, 16- Уурхайн захиргаа, эмнэлгийн пункт

Зураг 3. Нарантолгойн алтын уурхайн захиргаа, ажилчдын байрны цогцолборын бүдүүвч зураг

Баяжуулах үйлдвэрийн цогц барилгаас гадна баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаанд зайлшгүй шаардлагатай химийн бодисын агуулах, шохойн агуулах гэх мэт туслах барилгуудыг барьсан. Уурхайн гол амнуудын дэргэд өргөх төхөөрөмжийн байр, босоо ам орчмын барилга байгууламж, ажилчдын байр, усан сан, хүдэр болон хоосон чулуулгийн овоолгын талбай гэх мэт барилга байгууламжуудыг хийж гүйцэтгэсэн нь уурхайн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах бололцоог бүрдүүлсэн болно.

1.4.1. Далд уурхайн барилга байгууламж

Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн үндсэн барилга байгууламжинд хүдрийн биетийг нээхэд зориулагдсан 3 гол ам №1, №2, №3, №4, босоо мухар ам №2 нэмж гүнзгийрэх ба түвшний агааржуулалтын болон тээврийн штрекүүд, кваршлегүүд, уурхайн их амуудын ойролцоох байгууламж зэрэг малталтуудыг шинээр нэвтрэхээр байна.

Далд уурхайн ашиглалтын явцад уулын малталтаар хайгуул хийж, нөөцийг нэмэгдүүлэх, өсгөх боломжийг судлах бөгөөд суналын дагуу хоёр тийшээ болон гүнрүү нөөц өсөх магадлалтай байгаа болно.

1.4.2. Баяжуулах үйлдвэр

Нарантолгойн алтны үндсэн ордын хүдрийг БНАГУ-ын Фрайбергийн эрдэм шинжилгээний институт болон ЗХУ-ын “ВНИИ промзолото” институтэд лабораторийн болон хагас үйлдвэрлэлийн туршилтын үр дүнд тулгуурлан БНХАУ-д түгээмэл хэрэглэгдэж байгаа гравитац болон цианаар уусгах (CIP технологи) баяжуулалтын аргыг хэрэглэж боловсруулалт хийхдээ 2 шатны бутлуур сонгож авсан.

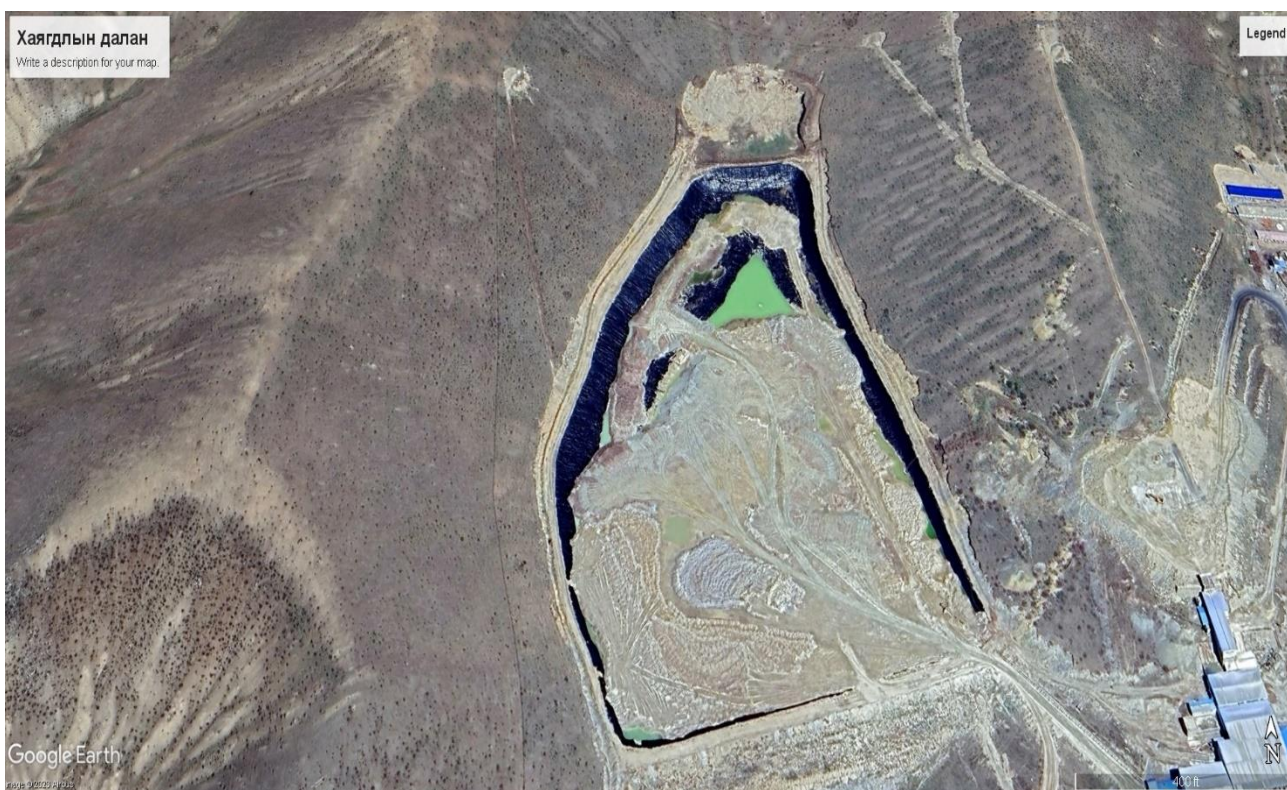
Зураг 4. Баяжуулах үйлдвэрийн дотоод байдал

Баяжуулах технологи нь алтыг цианаар уусгаж, электролизийн аргаар тунгаан цэвэршүүлээд, металлургийн аргаар хайлуулан боловсруулж эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг. Баяжуулах үйлдвэр өдөрт 300 тн, жилд 9×10^4 тн хүдэр боловсруулж, баяжуулах металл авалт 90.5%, хайлуулах металл авалт 99% байх бөгөөд жилийн 300 хоногт үйлдвэрлэл явуулж, жилд 260 кг алт, 200 кг мөнгө гаргаж авахаар тооцоолсон.

1.4.3. Хаягдлын далан

Нарантолгойн ордын нөөц, далд уурхай, баяжуулах үйлдвэрийн хүчин чадал, ордыг ашиглах хугацаанд үндэслэн хаягдлын санд хуримтлагдах хаягдлын нийт эзэлхүүнийг тогтоож баяжуулах үйлдвэрийн технологи, холбогдох дүрэм, шаардлагуудад тулгуурлан хаягдлын шинж чанарыг тодорхойлж хаягдлын далангийн бүтэц, хаягдлыг байршуулах төлөвлөгөөг гаргаж байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээг тодорхойлж гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг төлөвлөсөн.

Нарантолгойн уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн баруун аманд байдаг бөгөөд 18 га ашигтай талбайтай 1,0-1,5 сая м³ хаягдлыг хадгалах боломжтой байсан бөгөөд нэмэлт өргөтгөлийн ажлыг 2019 онд шинээр хийж 180,000 тн нэмэгдүүлсэн (Зураг 7. GoogleMapsPro). Уг талбай нь зүүн урагш харсан хонхор уулын аманд байгаа нь салхиар тоос тараагдах боломж бага. Ашиглалтанд аваад 9 жил өнгөрөхөд ан цав хагарал, гадаргийн эвдрэл, цөмрөлт суулт ажиглагдаагүй. Үер, гадаргын уснаас хамгаалах шуудуу, даланг хамгаалсан. Хаягдлыг ул, хананд нэвчих байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхээс хамгаалж 3 мм-н зузаантай зориулалтын нийлэг материалаар (PVC)-р бүрэн доторлосон.

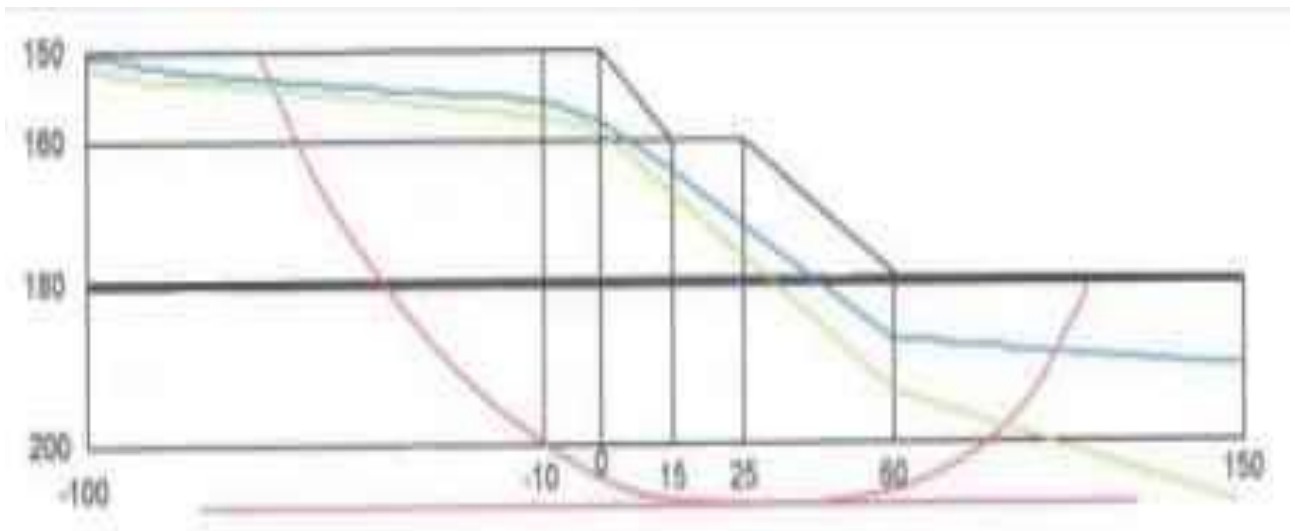

Зураг 5. Хаягдлын далан

Баяжуулахаас гарсан шаварлаг хаягдлыг Φ 5000x5600 хэмжээтэй тусгай зориулалтын торхонд шингэрүүлж усанд уусган дэвээж хоргүйжүүлэх торхонд хийж уусмал дахь цианийн хэмжээг 0,1 мг/л болтол бууруулна. Хаягдал дахь цианийн агуулга 0,1 мг/л болгосноор олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд хүрэх бөгөөд байгаль орчин хүн амьтанд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй аюулгүйн хэмжээнд байна гэж үзэж болно.

Далангийн аюулгүйн хяналт: Хуурай хаягдлын далангын байрлал нь баяжуулах үйлдвэрийн баруун талд оршдог. Далангийн өргөн 500м, урт 600м, ус агуулах талбай 300000м², далангийн суурийн өндрийн тэмдэглэгээ 1093м, тооцоолсон ашиглах өндрийн хэмжээ 32м, дундаж налуу 5°. Анхдагч даланг хаягдал чулуу болон баяжуулах үйлдвэрийн хөрснөөс гарсан холимог чулуугаар байгуулсан. Үүнд:

- Далангийн суулт, элэгдэл, эвдрэл
- Ус зайлуулах суваг шуудуу
- Усны ба хяналтын цооногын шинжилгээ
- Хаягдлын гадаргуугийн хяналт
- Агаарын тоосны шинжилгээ г.м

Зураг 6. Хаягдлын далангийн схем

- Цэнхэр шугам- ус нэвчих үеийн хязгаар
- Шар шугам- хагарах хүчдэлийн бүс
- Улаан шугам- болзошгүй эвдрэлийн хүрээ

1.4.4. Цахилгаан эрчим хүчний хангамж

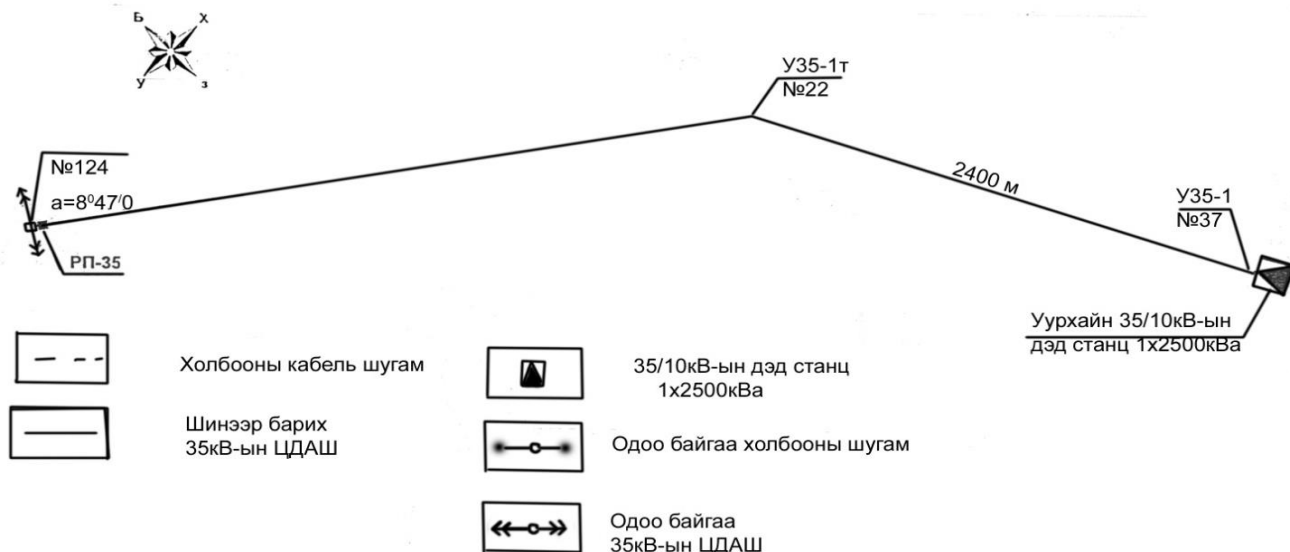
Нарантолгойн уурхай нь цахилгаан хангамжийн нэгдсэн системд холбогдсон бөгөөд уурхайн бүх цахилгаан эрчим хүчний хэрэглэгчид нь нэгдсэн системээс хангагдаж байна. Цахилгааны эх үүсвэр нь 2500кВА-ын хүчин чадалтай 110/10кВА-ын дэд станцаас тэжээгдэж байна. Уурхайн цахилгаан эрчим хүчийг дараах байдлаар хангаж ажиллаж байна. Үүнд:

➤ Худгийг 10/0,4 кВ-ын 100 кВА-ын чадалтай дэд станц	1ш
➤ Уурхайн хэрэглэгчдийг 200 кВА-ын чадалтай дэд станц	2ш
➤ 400 кВА-ын дэд станц	1ш
➤ Баяжуулах үйлдвэрийг 1000 кВА-ын чадалтай дэд станц	1ш
➤ Ажилчдын байрыг 200 кВА-ын дэд станц	1ш

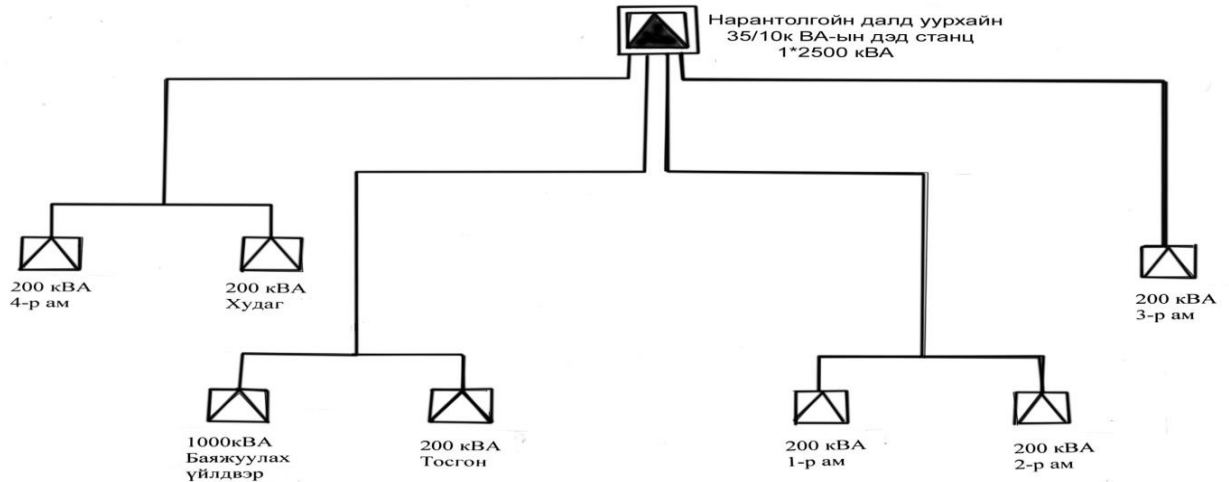

Зураг 7. Уурхайн дэд станц оролтын шугамын хүчин чадал (35000V)

Гадаад цахилгаан хангамж: Нарантолгойн ордоос урагш 3-5 км зайд Борнуур-Цагаанбулагийн 110/35/10 Кв-н өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах шугам, Борнуур-Угтаалыг холбосон 35 Кв-ын шугам тус тус дайран өнгөрдөг. Нарантолгойгоос 2 км зайд орших Талбулаг баг нь Жаргалант сумаас эрчим хүчээр хангагдах ба Жаргалант сумаас татсан 10 кВ-н цахилгаан дамжуулах шугам, 10/0.4-н 4 кВА-н дэд станцтай (Зураг 6). Уурхай нь цахилгаан хангамжын нэгдсэн системд холбогдсон ба уурхайн цахилгаан хангамжид зориулсан нийт 5 дэд станц байдаг. Уурхайн цахилгааныг эрчим хүчээр хангахын тул 10 кВ-н шугамууд, 10/0.4 кВ-ын дэд станцуудыг барьсан (Зураг 7).

Зураг 8. Уурхайн гадаад цахилгаан хангамжийн ерөнхий байршил

Зураг 9. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийн ерөнхий схем

1.4.5. Усан хангамж

Технологийн болон ундны усан хангамжинд гүний 1 худгийг ашигладгаас гадна 3-р босоо ам, хаягдлын далад тогтсон усыг эргүүлэн ашиглах замаар баяжуулах үйлдвэрийн усны хэрэгцээг хангаж байгаа болно. Гүний худгийн усны ундарга 2.6 л/сек. Технологийн усны гол хэрэглэгч нь баяжуулах үйлдвэр юм. Баяжуулах үйлдвэр нь нийт хэрэгцээт усны 20 хувийг шинэ усаар, 80%-ийг эргэлтийн усаар ашиглаж байгаа болно. Өдөрт хэрэглэх эргэлтийн усны нийт хэмжээ 1267.8 м³ байх бөгөөд энэ нь нэг тн хүдэр баяжуулалтанд 4.2 м³/тн зарцуулалттай байна. Эргэлтийн усанд нэмж оруулах цэвэр усны хэмжээ 20% байх бөгөөд цэвэр усны зарцуулалт 0.71 м³/тн байна. Баяжуулах үйлдвэрт өдөрт дунджаар 300 тн хүдэр баяжуулах бөгөөд өдөрт шаардлагатай цэвэр усны хэмжээ 214.2 м³ байна. Энэ нь цагт 8.9 м³/цаг буюу 2.4 л/сек ундарга шаардана.

Зураг 10. Ахуйн болон технологийн хэрэглээний гүний худаг

1.4.6. Химийн бодисын агуулах

Нарантолгойн алтны үндсэн ордын үйлдвэр нь химийн бодисын 6 агуулахтай. Үүнд:

- Цианид натрийн агуулах- чулуун хөвөн доторлогоотой химийн бодис хадгалах зориулалт бүхий химийн бодисын контейнер агуулах 22 тн багтаамж бүхий 11ш нийт-160 тн багтаамжтай.
- Азотын хүчлийн агуулах, Давсны хүчлийн агуулах-36 см тоосгон хана, бетон шал бүхий химийн бодис хадгалах тусгай агуулах 10х6 м харьцаатай 90 тн бодис хадгалах багтаамжтай.
- Шүлтийн агуулах- 36 см тоосгон хана, бетон шал бүхий химийн бодис хадгалах тусгай агуулах 10х6 м харьцаатай 90 тн бодис хадгалах багтаамжтай.
- Химийн бодис түр хадгалах агуулах- 36 см тоосгон хана, бетон шал бүхий 36х10 м харьцаатай химийн бодис хадгалах зориулалт бүхий агуулах 400 тн багтаамжтай.
- Гипохлор хадгалах агуулах 20х20 м харьцаатай химийн бодис хадгалах зориулалт бүхий агуулах 200 тн багтаамжтай.
- Лабораторийн агуулах, бага хэмжээтэй бодис хадгалах зориулалт бүхий агуулах

“Тэн Хун” ХХК алтны хүдэр боловсруулах үйлдвэрийн зүүн урд талд 270 метр стандартын зайд цианид натрийн төв агуулах байрладаг. Цианид натрийн агуулах нь 22 тн 11 ширхэг контейнерээс бүрдэнэ. Контейнер тус бүр нь 2 цоож болон лацтай. 24 цагын турш хяналтын 2 камер, хөдөлгөөн мэдрэгч дохиололтой, харуул хамгаалалтын байнгын нэг хамгаалагч хяналт тавин ажилладаг. Өдөрт 2 удаа холбогдох ажилчид шалгалт хийж тэмдэглэл хөтөлдөг байна. 2 тод гэрэлтүүлэгтэй, хашааны дээгүүр өргөст тороор хамгаалагдсан, лацадсан цоожтой байдаг. Агуулахын хашааны дотор хашааг тойрсон шуудуу бүхий усны хамгаалалттай ба цооногос ус татах насостой. Мөн галын аюулаас хамгаалах хэрэгслийн сараатай. Галын хор болон бусад багаж хэрэгсэл бүрэн байгаа болно. Хашааны гадна 55 м зайд харуулын байртай. Цианид натрийн нөөцийн агуулахын суурь талбай нь 30 м урт, 25 м өргөн, нийт 750 м² талбайг 30 см зузаан цементэлж байгуулсан байна.

Зураг 11. Химийн бодисын агуулах

1.4.7. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори

Баяжуулах үйлдвэрийн дэргэд хүдрийн бутлагдал, алтны электролизын процесс, хаягдлын ус, хаягдлын сангийн цианидын найрлагыг хянах зорилгоор шинжилгээний лаборатори ажиллаж байна. Шинжилгээний лабораторийн үйл ажиллагаа нь:

- Хүдрийн эрдсийн найрлага бутлагдлын хэмжээг тодорхойлох
- Технологийн процесст хэрэглэгдэж буй ус, уусмалыг найрлагыг тодорхойлох, хянах
- Алт авалтын хэмжээг тодорхойлох хянах
- Хаягдлын цианидын найрлагыг хянах
- Үйлдвэрийн агаар, орчны бохирдол, тоосны агууламжийг тодорхойлж байгаа эсэхэд хяналт тавихад хэрэглэнэ.

Зураг 12. Баяжуулах үйлдвэрийн лаборатори

1.4.8. Техникийн засвар үйлчилгээний барилга байгууламж

Уурхайн засварын үйлчилгээний дэд бүтэц нь уулын механик тоног төхөөрөмж, баяжуулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг хангахын тулд урсгал засвар, техникийн үйлчилгээ хийхийн зэрэгцээ засвар ашиглалтын хэрэгцээний төрөл бүрийн материал, сэлбэг хэрэгсэл, түлш, тос зэргийг хүлээн авч хадгалах, тавьж олгох зориулалттай.

Ашиглалтын үйлчилгээний өндөр түвшин, материал техникийн хангамжийн найдвартай системээр уурхайд ажиллаж буй бүх тоног төхөөрөмжийн хэвийн ашиглалтыг хангахад үндэслэн засвар техникийн үйлчилгээний ажлын хэмжээг тооцно. Уурхайн засвар техникийн үйлчилгээний дэд бүтцийн зориулалт, зохион байгуулалтын схем боловсруулалт, гарсан тооцооны дагуу дор дурьдсан бүтцийг төсөлд сонгож авсан болно. Үүнд:

1. Уулын механик тоног төхөөрөмжийн агрегатын засварын хэсэг, зөөврийн засвар техникийн үйлчилгээний бригадын хамт
2. Автомашины агрегатын засвар техникийн үйлчилгээний хэсэг
3. Механик цех

4. Цахилгаан сэлбэгийн агуулах
5. Автомашины гараж

1.4.9. Тэсрэх материалын агуулах

Тэсрэх материалын агуулах нь уурхайн тэсэлгээний ажилд шаардагдах тэсрэх материалыг хадгалах, түгээх үндсэн үйл ажиллагаатай. Нарантолгойн уурхайд ашиглах тэсрэх бодисыг “Мон Маг” ХХК 2023 онд ханган нийлүүлсэн. Уурхайн тэсрэх материалын агуулахын онцгой хамгаалалтын барилга байгууламжийг 2009 онд барьж ашиглалтанд оруулсан. Тус агуулахад харуул хамгаалалтын 2 ажилтан, агуулахын нярав 2 ажилтан ажиллаж хамгаалдаг. Тэсрэх материалын агуулах нь Нарантолгойн уурхайн лицензийн талбай дотор шороон далангаар хамгаалсан хагас далд хэлбэртэй блокоор барьж шавардсан. Агуулахын талбайг бүрэн гэрэлтүүлэхээр тал бүрээс нь 5 ширхэг гэрэлтүүлгээр гэрэлтүүлсэн. Галын цэг болон гал унтраах хэрэгслээр тоноглогдсон. Тэсрэх материалын агуулахын багтаамж нь 20 тн юм.

Зураг 13. Тэсрэх материалын агуулах

1.4.10. Түлшний агуулах ба шатахуун түгээх станц (ШТС)

Шатахуун цэнэглэх станцын ажлын зургийг Монгол улсын стандарт MNS 4628 98-ийн зааврыг баримтлан 2009 оны 4-р сард “АКСИОМ констракшн” ХХК-нд доорх байгаль цаг уурын нөхцөлд тохируулан боловсруулан гүйцэтгэсэн. Үүнд:

Гадны агаарын температур 34.3 градус

Салхины хүч 35 кг/м.кв

Цасны ачаалал 50 кг/м.кв

Шатахуун цэнэглэх станцын В20 маркийн бетон хучилттай тавцанг зүүн тийш конторын барилгатай зэрэгцээ /створ/, авто замаас 15 м-ийн зайд байрлуулсан. Орох замын эхэн дээр тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний хурдыг хязгаарласан замын тэмдэг болон галын аюултай бүсийг анхааруулсан тэмдгийг байрлуулсан.

Зураг 14. Шатахуун түгээх газар

1.5. “Тэн Хун” ХХК-ний байгаль орчны үнэлгээ, холбогдох зөвшөөрлүүд

1.5.1. “Тэн Хун” ХХК-ны эзэмшдэг тусгай зөвшөөрөл

Хүснэгт 3. “Тэн Хун” ХХК-ийн эзэмшдэг ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлүүд

№	Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Дугаар	Хүчинтэй хугацаа
А. Ашигт малтмал олборлох ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл			
1	Нарантолгой ордоос ашигт малтмал ашиглахыг тусгай зөвшөөрөл	MV-000713	2007.01.23-30 жил

1.5.2. Газар ашиглах зөвшөөрөл, гэрчилгээ

Хүснэгт 4. Газар ашиглалтын зөвшөөрөл, гэрчилгээ

№	Газар эзэмших зориулалт	Гэрчилгээний дугаар	Газрын хэмжээ м/кв	Хүчинтэй хугацаа
1	Уул уурхайн үйлдвэрийн барилга, байгууламж	0000104232	19984	2022.07.04-2027.07.07
2	Нөөц газар	600104227	3737683	2022.07.04-2027.07.04

1.5.3. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл**Хүснэгт 5. Байгаль орчны холбогдох зөвшөөрөл, хүчинтэй хугацаа**

№	Газар эзэмших зориулалт	Дугаар	Хүчинтэй хугацаа
1.	Химийн бодис ашиглах зөвшөөрөл	0001831	2021.03.25-2024.03.25
2.	Химийн бодис ашиглах зөвшөөрөл	0001836	2021.03.29-2024.12.31
3.	Ус ашиглуулах дүгнэлт	124	2023.12.31
4.	Ус ашиглах зөвшөөрөл	A-27	2023.12.31
5.	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт уул уурхай олборлолт	0006884	2022.09.27-2024.09.27

1.5.4. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын тайлан

Нарантолгой уурхай 2019 оноос 2023 хүртэл “Их Зос” ХХК-иар төслийн талбайн орчны хяналт шинжилгээний мониторингийг жилд 2 удаа гүйцэтгэхээр гэрээ байгуулсан. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрөөр уурхайн үйл ажиллагааны явцад хүрээлэн буй орчинд үзүүлж буй эерэг, сөрөг нөлөөллийг жилүүдийн хооронд тодруулах, тухайн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зөвлөмж боловсруулж, уг зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ авахад оршино.

1.6. Уурхайн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүтэц, нийт зардал

Нарантолгойн уурхайн MV-000713 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд явагдана. Уурхайн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд үндсэн олборлох, баяжуулах үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг нэгтгэсэн болно. 2024 оны байгаль орчны төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээ, нөхөн сэргээлтийн ажлын зардалд нийт далан хоёр сая дөчин мянга (72,040,000) төгрөг төлөвлөсөн байна.

2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

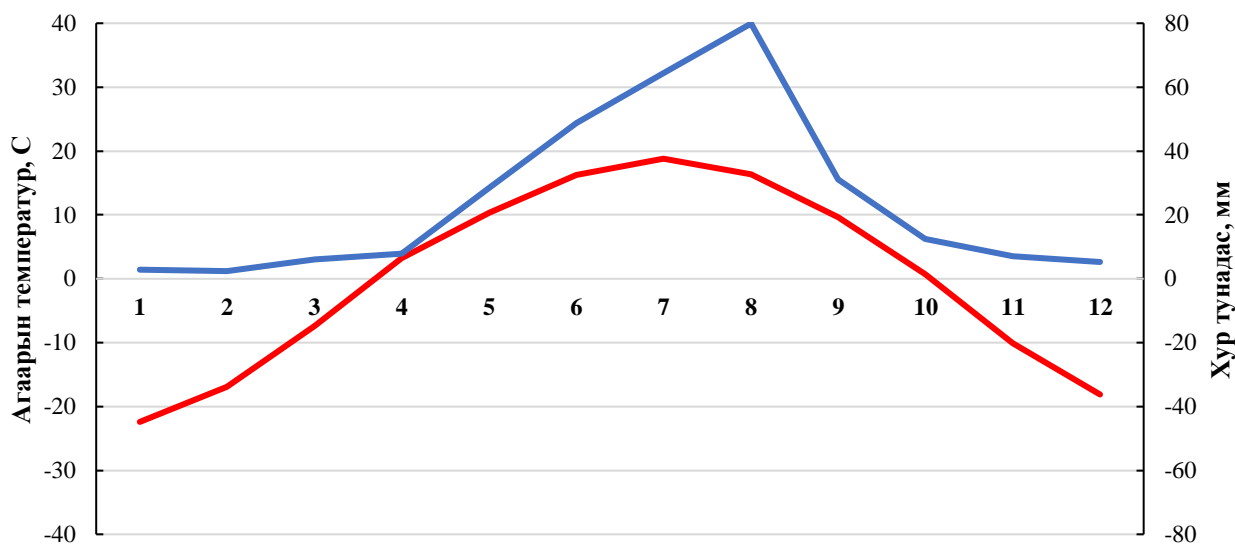
Төв аймаг нь Монгол улсын нутгийн төв хэсэгт Хэнтий уулархаг Дорнод Монголын талархаг мужид 77.4 мянган дөрвөлжин км газар нутагтай, 27 сум, 97 багтай. Тус аймаг нь 94.8 мянган хүн ам, 27 мянган айл өрхтэй. Аймгийн төв Зуунмод хот нь нийслэл Улаанбаатар хотоос 43 км зайтай. Дэд бүтцийн хувьд аймгийн нутаг дэвсгэрт Монгол улсын нийслэл Улаанбаатар хот байрладаг, харилцаа холбоо, авто, төмөр зам зэрэг үйлдвэрлэлийн дэд бүтэц харьцангуй сайтай. Аймгийн хэмжээнд 2020 оны 1-р улиралд 5.8 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлвэрлэсэн нь 2019 оны мөн үеэс 3.6 хувь буюу 0.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн. Аймгийн

бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өссөн нь ашигт малтмал олборлолт өмнөх оноос 15.5 хувь буюу 0.3 тэрбум төгрөгөөр өссөнөөс харагдаж байна.

Төв аймгийн Жаргалант сум нь 186.6 мян.га газар нутагтай, Зуунмод сумаас 180 км, Улаанбаатар хотоос баруун хойш 135 км, урд талаараа Төв аймгийн Баянцогт, Угтаалцайдам сум, зүүн талаараа Төв аймгийн Борнуур сум, хойд талаараа Сэлэнгэ аймгийн Баянгол сум, Төв аймгийн Сүмбэр сум, баруун талаараа Төв аймгийн Цээл, Сэлэнгэ аймгийн Орхонтуул сумуудтай хиллэдэг. Засаг захиргааны анхан шатны нэгж 4 баг, 6568 гаруй хүн ам, 95.41 мянга гаруй толгой мал, 1798 айл өрхтэй.

2.1. Уур амьсгал

Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, агаарын температурын хоногийн хэлбэлзэл нэлээд өндөр (хавар, намар). Өвлийн улирал нь хахир, хүйтэн, 11-р сараас 3-р сар хүртэл харьцангуй удаан үргэлжилнэ. Хамгийн их хүйтэн нь 1-р сард -48°C -д хүрнэ. Тогтвортой цасан бүрхүүл 11-р сарын дундаас 3-р сарыг дуустал үргэлжилдэг. Хөрсний хөлдөлт 9-р сарын дундаас 5-р сарын сүүлч хүртэл үргэлжлэх бөгөөд гүн нь өвөлдөө 3.0 м хүрэх боловч мөнх цэвдэг байхгүй. Хаврын улирал 3-р сарын сүүлчээс 6-р сарын эхэн хүртэл үргэлжлэх ба хоногийн температурын хэлбэлзэл ихтэй, агаарын хуурайшилт их, хүчтэй салхитай байдаг. Зун нь бусад улирлаас арай богино, агаарын хамгийн их халуун 7-р сард нэмэх $19-26^{\circ}\text{C}$ -д хүрнэ. Жилд орох хур тунадасны хэмжээ 300-400 мм, түүний 60-80% нь 7, 8-р саруудад унадаг бөгөөд хур тунадастай өдрийн тоо жилд дунджаар 60 хоног. Салхины дундаж хурд 4-8 м/сек, голдуу баруун-хойд, хойд, зүүн-хойд зүгээс салхилах бөгөөд заримдаа 20-22 м/сек хүрдэг.

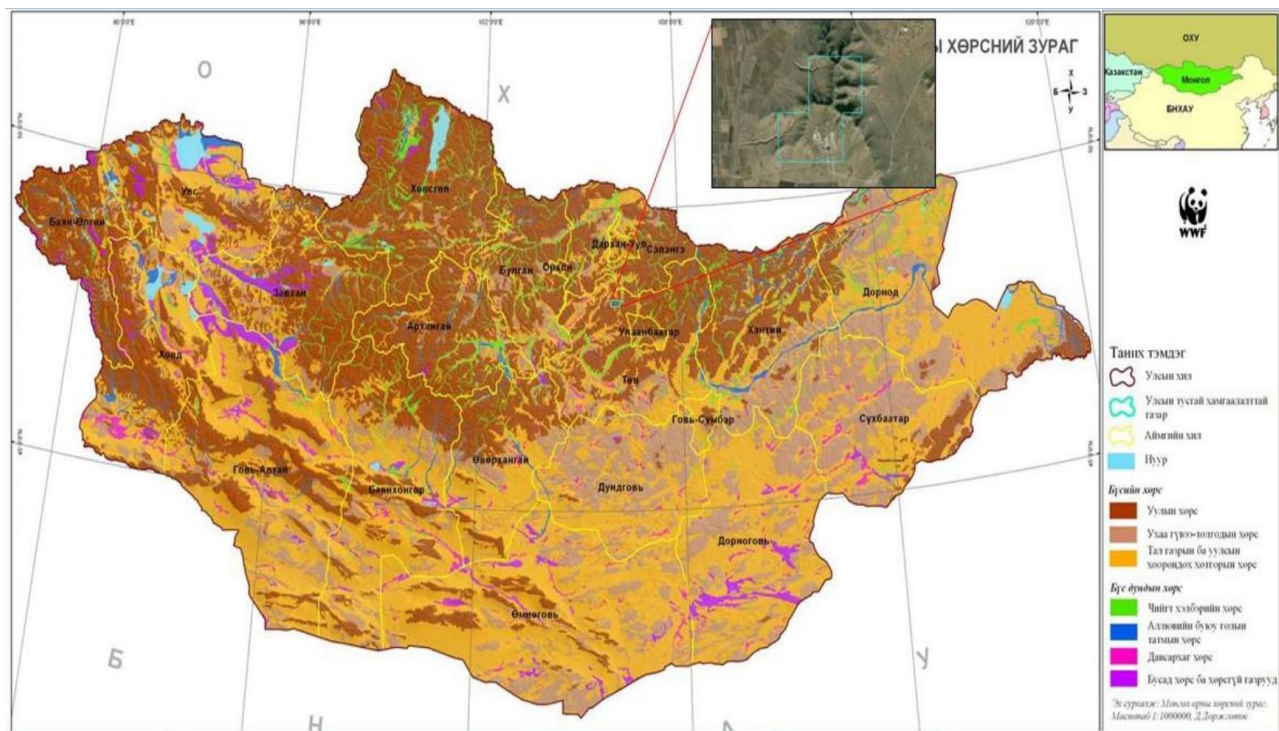

Зураг 15. Цаг уурын ОЖД мэдээ, Жаргалант сумын цаг уурын харуулын мэдээ

2.2. Хөрс, ургамал зүй

Нарантолгойн ордын талбай нь уул тал хосолсон нутаг учраас энэ нөхцөл зохицсон ургамал амьтны аймаг тархжээ. Тал хөндий, уул бэл хормой нь үржил шим сайтай учир хадлан, тариалан эрхлэх, төмс, хүнсний ногоо тариалах гол эх үүсвэр нь болдог. Нутгийн уулархаг

хэсгийг дөрвөн улирлын эргэлтэд бэлчээрт ашиглана. Баянцогт, Нарантолгой, Хуштын нурууны ар хажуугаар бага зэргийн талбайд ой мод ургана. Ой модны бүрэлдэхүүнд нарс, хус, улиас, бургас, нохойн хошууны бут зонхилдог.

Зураг 16. Монгол орны хөрсний зураг

2.3. Ус зүй

Усан сүлжээ нь Хойд мөсөн далайн ай савд багтах ба талбайн баруун хэсгээр Жаргалантын тогтмол урсацтай гол урсаж Загдалын голд цутгадаг. Загдалын гол нь Хараагийн голд цутгана.

2.4. Ан амьтан

Ан амьтдаас голдуу үнэг, чоно, гөрөөс, буга, бодон гахай, тарвага зурам, байгаагийн зэрэгцээ олон тооны жигүүртэн шувууд амьдардаг. Мөн төрөл бүрийн шавж, хоёр нутагтан, мөлхөгчид элбэг.

2.5. Ордын геологийн тогтоц

Нарантолгойн орд нь геологийн тогтцын хувьд Хараагийн групп зузаалгийн элсэн чулуу-занар ба Бороо голын бүрдлийн 2-р фазын боржин диоритын шток, тэдгээрийг зүссэн хазаарын бүрдлийн диорит порфирит, кварцын порфир, жижиг ширхэгтэй боржингийн дэл судлууд, кварцын судлууд зэргээс тогтдог.

Хараа группийн доод зузаалаг болох Ширгүү формафийн хурдас нь Нарантолгойн ордын орчимд тархсан. Чулуулаг нь голчлон зүүн хойш чиглэлтэй сунаж тогтох ба унал нь баруун хойш болон зүүн урагшаа босоодуу 60-80 хэмийн уналттай байх бөгөөд дотроо

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Нарантолгой төслөөс алтыг далд аргаар олборлох төслийн БОНБНУ-ээр төслийн гол болон болзошгүй нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлсон байдаг.

3.1. Агаарын чанарт нөлөөлөх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Агаар орчинд үзүүлэх гол сөрөг нөлөөлөл нь уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилт, машин техникийн хөдөлгүүрээс гарах хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл зэрэг бусад хорт хий болно.

Агаарын орчинд их хэмжээний тоосжилт үүссэнээр нарийн тоос ургамлын тоос хүртэлтэд сөргөөр нөлөөлж байгалийн аясаар үрээр нөхөн сэргэх үйл явцыг сааруулна. Мөн уурхайн орчинд ажиллаж байгаа ажилчид, нутгийн оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж ая тух алдагдуулах сөрөг үр дагавартай. Тиймээс агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

- Шимт хөрсний овоолгыг (MNS 5916:2008) стандартын дагуу зөв хэлбэртэй хийж ургамалжуулснаар тоосжилтыг сааруулах мөн хөрсний үржил шимийг хадгалан сайжруулах давхар ач холбогдолтой.
- Уурхайн дотоод замыг засаж сайжруулах, замыг байнга усалж чийгшүүлэх, барьцагдуулагч шингэн ашиглаж тоос босох гадаргууг шүрших зэрэг аргыг ашиглах.

3.2. Хөрсөнд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ

Уурхайн ашиглалтын явцад олборлолт болоод барилга байгууламж, зам талбайд нийтдээ 11.7 га талбай эвдрэлд өртсөн байна. Эдгээр байгууламжуудыг барих явцад хөрсөн бүрхэвчинд сөрөг нөлөөллүүд шууд учирсан байж болзошгүй. Тиймээс хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

- Уурхайн карьер, овоолго, барилга байгууламж, авто зам үүсэх талбайн шимт хөрсийг 30 см зузаантай хуулж “Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрс хуулалт, хадгалалт” (MNS 5916:2008) стандартыг мөрдлөг болгон ажиллах.
- Авто засварын газар, авто машины зогсоол, шатах, тослох материалын агуулах, түгээгүүр орчмын хөрс нефть бүтээгдэхүүнээр бохирдож болзошгүй эрсдэл өндөр тул шимт хөрсний хуулалт хийж, тухайн талбайг шаварлаг хурдсаар хучих, хатуу хучилттай болгох арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.
- Ажилчдын нийтийн бие засах газар, хоол хүнсний хаягдал, ахуйн хэрэглээ удаан задардаг органик нэгдэл (угаалгын бодис) зэргээр хөрс бохирдох эрсдэлтэй тул хөрсөнд үл нэвчих материалаар жорлон болон ахуйн хог хаягдлын цэгийн доторлох шаардлагатай ба хөрс бохирдуулагч бодисын стандартыг (MNS 5916:2008) мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

3.3. Ургамал, амьтанд учирч болзошгүй нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээ

Төслийн талбай орчимд машин техникийн хөдөлгөөнөөс олон салаа зам гарч, хөрсний шороо суларснаар ургамлын нөмрөг элэгдэл эвдрэлд өртөж болзошгүй сөрөг нөлөөтэй. Төслийн талбайд зориулалтын явган замтай болгох, тээврийн хэрэгслийг тусгай тэмдэг, шон байршуулсан замаар зорчуулах, авто зам болон нүүрсний тоос их бужигнах газрыг услах тоос үүсэлтийг сааруулах, кемпийн барилга байгууламж хоорондуур байрлах хөрс гадаргуугийн ургамлын нөмрөгийг талхалж гишгэхгүй, усалж тордох, нэмэлт олон настын үр суулгаж зүлэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийг авч байх.

Тухайн орчинд амьдарч байгаа ан амьны байршил, тоо толгойг тогтоон олборлолтын ажиллагаанаас учрах сөрөг нөлөөллийг тогтоож багасгах, арилгах арга хэмжээ авахаас гадна төслийн явцад ургамал ан амьтанд нөлөөлөх нөлөөллийн хяналтыг явуулна. Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах үйлдвэрлэлийн болон ахуйн хатуу хог хаягдлыг байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний дагуу байгаль орчинд ямар нэг сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх талаас анхааран арга хэмжээ авч хогийг зайлуулах.

3.4. Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Далд уурхайн цаашдын ашиглалтаар нэвтрэх малталтаас гарах хоосон чулуулгийн өмнө нь байсан хөрсний гадаад овоолгуудыг өндөрлөн хураах тул шинээр талбай эвдрэхгүй байхаар тооцлоо. Уурхайн одоогийн байдлаар далд уурхай, овоолго, далан, баяжуулах үйлдвэр, шимт хөрс, бусад барилга байгууламжуудад нийт 11.7 га талбай эвдрэлд өртсөн байна.

Уурхайн цаашдын ашиглалтаар нэмж шимт хөрс хуулахгүй учир өмнөх жилүүдэд хуулж, овоолсон шимт хөрсөөр биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийнэ.

4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Нарантолгойн уурхайн 2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа 2023 онд “Мон Газар Консалтинг”ХХК-ийн боловсруулсан Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар олборлох, боловсруулах төслийн Байгаль орчны аудитын тайлангаар тодорхойлогдсон төсөл хэрэгжүүлэгчийн хүлээх үүрэг амлалтаас гадна Монгол Улсын Байгаль орчны багц хууль, холбогдох дүрэм журам, стандартуудын шаардлагуудыг мөрдлөг болгон боловсруулсан бөгөөд энэ төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг даалгавруудыг биелүүлэхийг гол зорилго болгосон.

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

5.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ болон компанийн дотоод бичиг баримт болох Агаар мандалд ялгарах бохирдлын удирдлагын төлөвлөгөөнд агаарын чанарт нөлөөлөх үйл ажиллагаануудыг тодорхойлсон байдаг. Тухайлбал: хүнд машин механизм, бүх төрлийн тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, хүдрийн болон хаягдал чулуулгын овоолгууд, ил уурхай, тэсэлгээ, дулааны төв станц, түлшний хэрэглээ зэргээс агаарын чанарт нөлөөлөх сөрөг нөлөөллүүд бий болох эрсдэлтэй. Эдгээр эх үүсвэрүүдээс хүрээлэн буй орчны агаарын чанарт нөлөөлж буй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 6. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Хаврын шар ус, бороо, цас, хөрсний гэсэлтэнд зам талбай эвдрэх	Зам талбайг техник хэрэгсэлд тохиромжтой байдлаар засах	Уурхайн бүхий л үйл ажиллагаанд	---*--	---*--	Шаардлагатай үед	Агаарын тухайн хууль, MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага
2.	Техникийн хорт хий ялгарах	Ашиглалтын уурын зуухнууд, цахилгаан хангамжийн үүсгүүрээс яндангаас гарах хорт хийд тогтмол хяналт тавих, сайн чанарын түлш хэрэглэх	Агаарын орчинд	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан		Өдөр бүр	
3.		Уурхайн бүх тээврийн хэрэгслийн яндангаас гарах хорт хийд тогтмол хяналт тавих, сайн чанарын түлш хэрэглэх		600.0		Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
4.		Машин техникийн засвар үйлчилгээг төлөвлөсөн хугацаанд тогтмол хийх		---*--	---*--	Шаардлагатай үед	
5.		Уурхайн бүх тээврийн хэрэгслийн агаарт гаргах хаягдал ноогдуулах төлбөрийг төлөх		ҮАЗ		Хуваарьт хугацаанд	

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Орчны тоосжилт үүсэх	Шороон зам дээр тээвэр хийх үед хүнд даацын машины хурдыг хязгаарлах, тэмдэглэгээ тавих	Уурхайн ажилчид	100.0	300.0	Тогтмол	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөний шаардлага
7.		Хуурайшилт, тоосжилт ихтэй үед уурхайн гол зам, талбайг усалж тоосжилтыг бууруулах	Байгаль орчны хэлтэс	Усны төлбөрт тусгасан		Төсөл хэрэгжих хугацаанд	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөний шаардлага
Дүн				900.0			

5.2. Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

“Тэн Хун” ХХК-ийн явцын болон хаалтын нөхөн сэргээлтэд чухал ач холбогдол бүхий шимт болон шимэрхэг хөрсийг хамгаалах бодлого нь Монгол Улсын холбогдох стандарт (MNS 5916:2008) болон шимт, шимэрхэг хөрсийг зөв хуулах, хадгалах, чанарын үзүүлэлтүүдийг хянах зэрэгт тавигдах шаардлагуудыг тусгасан байдаг.

Өмнөх бүлэгт дурьдсан менежментийн төлөвлөгөөний чухал хэсэг болох ургамлан нөмрөгийн судалгаа, хамгааллын асуудлууд нь ургамлын хяналт шинжилгээний журмуудаар зохицуулагддаг. Ирэх 2024 онд ургамал хамгааллын хүрээнд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулахад чиглэсэн хэд хэдэн ажлыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 7. Хөрсөн бүрхэвч, ургамлын нөмрөгт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Хөрсний үржил шим алдагдах	Шимт хөрсний овоолгыг ургамалжуулах, нөхөн сэргээлтэнд ашиглах	Шимт хөрсний овоолгод	Нөхөн сэргээлтийн зардалд орсон	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль

2.		Авто тээврийн хэрэгслийн сул хөдөлгөөнийг хориглох, тогтсон маршрутаар зорчуулах	Уурхайн хэмжээнд		--*--	Тогтмол	
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
3.	Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас газрын гадарга эвдэрч хөрсөн бүрхэвч устгах	Хөрсийг тос тосолгооны материалаар бохирдуулахыг хориглох, тосоор бохирдсон хөрсийг эрүүлжүүлсний дараа хуулсан хөрс чулуулгийн овоолгод шилжүүлэх	Уурхайн талбайд	100.0	500.0	Тогтмол	Монгол Улсын холбогдох журам MNS 5916:2008
4.		Ургамлын анатоми, физиологийн шинж чанарын судалгааг хийж, ургамлыг бүртгэлжүүлэх	Ургамлын судалгаа	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Монгол Улсын холбогдох журам
5.	Ахуйн хаягдал, шатах, тослох материал алдагдах,	Шатах, тослох материал, ашигласан тосны хаягдал гэх мэт аюултай хог хаягдлын бүртгэл гаргах	Үйл ажиллагааны турш	Хог хаягдлын менежментийн зардал	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Монгол Улсын холбогдох журам
6.	баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлыг зайлуулах үед хөрс бохирдох	Ахуйн хог хаягдлыг өдөр бүр авч зайлуулах, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийж, хяналт тавих	Хогийн цэгийн орчимд	100.0	500.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Монгол Улсын холбогдох журам
7.	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хаягдал	Ашигласан химийн бодисын сав баглаа боодлыг ашиглалтын дараа цуглуулж химийн бодисын нийлүүлэгчид буцаан тушаах, эрх бүхий байгууллагын зааврын дагуу аюулгүй газарт хадгалах	Уурхайн талбайд	Хог хаягдлын менежментийн зардал	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Аюултай хог хаягдлын тухайн хууль
Дүн					1 000.0		

5.3. Усны нөөц, чанарын асуудал

“Тэн Хун” ХХК-ийн усны менежментийн бодлогын хүрээнд уурхайн бүх үйл ажиллагаанд усыг зөв зохистой хэмнэлттэй хэрэглэх, усны хэрэглээг хамгийн бага түвшинд хүргэх, усны дахин ашиглалтыг 80%-иас дээш байлгах, мөн үйл ажиллагаа явуулж буй бүс нутгийн усны нөөц, чанарт учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, орон нутгийн иргэдийн хэрэглээний усны нөөц, чанарыг хэвээр хадгалахыг зорин ажилладаг.

Уурхайн зүгээс усны нөөц, чанарт учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалх зорилгын хүрээнд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлжн ажиллахаар төлөвлөөд байна.

Хүснэгт 8. Усны нөөцөд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Унд ахуйн болон үйлдвэрийн зориулалтаар усыг хэмжээгээр ашигласнаар үүсэх нөлөөлөл	Жил бүр ус ашиглах дүгнэлтийг холбогдох байгууллагаар гаргуулах	Усан хангамж	--*--	--*--	Тогтмол	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”, Хүрээлэн буй орчин, аюулгүй байдал. Ундны ус
2.		Төслийн хэрэгцээг хангах усны эх үүсвэрт баталгаажуулсан тоолуурын бүрэн бүтэн байдлыг хангах, тоолуур баталгаажуулах	Уурхайн талбайн хэмжээнд	500.0	500.0	2024	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
3.		Далд амны шавхалтын усыг үйлдвэрийн эргэлтэнд ашиглах	Уурхайн олборлолтын ам, БҮ	ҮАЗ	--*--	2024	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
4.	Үерийн урсацаас болж гадаргын ус бохирдох	Усыг хэмнэлттэй ашиглах арга технологийг ажилчдын кэмп, оффис, хөрс, ургамалжилтын усалгаанд тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн талбайд	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
5.		Уурхайн ажилтан, ажиллагсад болон зочдод усны нөөцийг арвилан хэмнэх талаар мэдээлэл тогтмол хийж, хяналт тавьж ажиллах	Үйл ажиллагааны турш	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгууллагын дотоод дүрэм, журам

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Газрын доорх усны чанар, найрлагад сөрөг өөрчлөлт	Ашиглалтын худгийн түвшнийг тогтмол хэмжих	Гүний худаг	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгууллагын дотоод дүрэм, журам
7.	Химийн бодисоор гүний ус бохирдох	Хаягдлын далангаас тогтмол шинжилгээ хийж, хяналт тавих	Хаягдлын далан	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Усны тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
8.	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдээс улирал бүр шинжилгээ хийх	Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас гарсан хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд хяналтын шинжилгээг тогтмол улирал бүр хийж улсын итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэх	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд	ҮАЗ	--*--	Улирал бүр	Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015
9.	Ус бохирдуулсны төлбөрийг тооцуулах	Улсын итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн шинжилгээний хариуг холбогдох бичиг баримтыг “Усны Газар”-г хүргүүлж улирал бүр ус бохирдуулсаны төлбөр тооцуулах	Хаягдал усанд тогтоосон цэгүүдэд	ҮАЗ	--*--	Улирал бүр	Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэг
10.	Усны тоолуурын заалт	Стандарт хэмжил зүйн газраас усны тоолуурын баталгаажуулсан гэрчилгээ, лацаар битүүмжилсэн тоолуурын заалтыг улиралт тутам авах	Тоолуур байгуулсан худаг бүрт	ҮАЗ	--*--	Улирал бүр	“Усны тухай хууль”, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
11.	Үйлдвэрт ашигласан усыг дахих эргүүлэн ашиглах	Үйлдвэрт ашигладаг усны 80%-ийг эргүүлэн үйлдвэрийн циклд оруулж эргүүлэн ашиглаж, 20%-ийн	Үйлдвэрт ашигладаг ус	-	--*--	Уурхайн үйл ажиллагааны турш	Цэвэршүүлсэн бохир усыг дахин ашиглах тохиолдолд

		чийгшилтэй шламыг хаягдлын даланд хаях					Ерөнхий шаардлага MNS 6734:2018
Дүн					500.0		

5.4. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

“Тэн Хун” ХХК-ийн үйл ажиллагааны улмаас амьтны аймаг үзүүлж болзошгүй дараах нөлөөллийг тодорхойлж, бууруулах арга хэмжээг төлөвлөсөн.

Зураг 18. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Амьтад тээврийн хэрэгсэлд дайруулах, хууль бус агнуур, шувууд цахилгаанд цохиулах, цахилгааны утас мөргөх гэх мэтээр үхэж, хорогдох эрсдэлтэй	Уурхайн үйл ажиллагааны талбай, дэд бүтцийн шугам дагуух эндсэн амьтны сэг зэмийг зайлуулах, булж устгах	Уурхайн талбай, дэд бүтцийн шугам дагуу	--*--	1 000,0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
2.	Хур бороо багатай, ган зудтай үед зэрлэг амьтан үхэж хорогдох	Ган зуд болон байгалийн цаг уурын хүнд нөхцөл үүссэн тохиолдолд зэрлэг амьтдыг хамгаалах Биотехникийн арга хэмжээ зохион байгуулах	Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт	--*--	--*--	Цаг үеийн хүнд нөхцөл үүссэн үед	Төв аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Жаргалант сумын байгаль хамгаалагч нарын өгсөн албан

							зөвлөмжийн дагуу зохион байгуулна.
Дүн					1 000,0		

6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Тэн Хун” ХХК нь уурхайн үйл ажиллагааны эхэн шат болон ашигт малтмалын хайгуул, барилга, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалт болон малталт, олборлолтын явцад хөндөгдсөн газрыг үйл ажиллагааны явцад тасралтгүй нөхөн сэргээж байхаар үүрэг хүлээн хэрэгжүүлж ирсэн.

Эдгээр үйл ажиллагаа нь “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт, Техникийн ерөнхий шаардлага (MNS 5917:2008)” стандартад нийцүүлэн БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны 03 дугаар сарын А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”-ын дагуу гүйцэтгэх ба нөхөн сэргээлтэнд шаардагдах зардлыг Байгаль орчин, Аялал жуучлалын яамны сайд, Эрдэс баялаг, Эрчим хүчний яамны сайдын хамтарсан 2010 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн А-132/112 дугаар тушаалаар батлагдсан аргачлалын дагуу тооцно.

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Биологийн нөхөн сэргээлт	Нарсны 2-3 настай суулгацыг тарих	10 000	1,500	15 000,0	Жилийн турш	MNS 5918:2008
2.	Техникийн нөхөн сэргээлт	Гадаад овоолго шимт хөрсний овоолго хэлбэржүүлэх, засаж янзлах	Тодорхойгүй	--*--	10 000,0	Жилийн турш	MNS 5916:2008
3.	Арчилгаа, тордолгоо	Биологийн болон техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газар	-	ҮАЗ	--*--	Уурхайн үйл ажиллаганы турш	Нөхөн сэргээлтийн менежментийн төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлт хийх дотоод журам
Дүн					25 000,0		

7. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд зайлшгүй нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагатай асуудал байхгүй байна.

8. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Зураг 19. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгааллын арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Түүх, соёлын дурсгалт өвийг хамгаалах	Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг хөндөхгүй байх талаа ажилчдад сургалт, зааварчилгаа өгөх	Уурхайн ажилчид	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Соёлын өвийг хамгаалах тухай
2.	Шинэ олдвор шинээр илрэх үед хамгаалах	Төслийн үйл ажиллагааны явцад хийгдэх ухалт малталт, газар шорооны ажлын үед археологи, палеонтологийн олдвор шинээр илрэх тохиолдолд зохих арга хэмжээг авч ажиллах	Төслийн нийт талбайд	ҮАЗ	--*--	Шинээр олдвор илрэх үед	Соёлын өвийг хамгаалах тухай
Дүн				--*--			

9. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Үйл ажиллагаа явуулж буй бүс нутгийн биологийн олон янз байдалд учирч болох нөлөөллийг шатлалттайгаар багасгах зарчмыг баримтлана. Энэ нь биологийн олон янз байдалд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулахдаа нэн түрүүнд тэрхүү нөлөөллөөс зайлсхий, бууруулах, нөхөн сэргээх арга замаар хийгдэнэ. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 3.1.11-д “Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах” гэж төслийн үйл ажиллагаанд өртөгдөн унаган төрх, хэв шинж, амьдрах орчноо алдсан биологийн олон янз байдлыг өөр газарт нөхөн хамгаалах арга хэмжээг ойлгоно гэж заасан байдаг.

Ашигт малтмалын ашиглалтын нөлөөлөлд өртөж буй биологийн олон янз байдлыг тухайн газартай экологийн хувьд төстэй нөхцөлд, өөр газарт дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээнийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх шаардлага

бий болсон тул биологийн төрөл зүйлд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, нөхөн сэргээлт хийх чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Зураг 20. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгааллын арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Биологийн олон янз байдлын менежментийн арга хэмжээг тодорхойлох	Жаргалант сумын засмал зам дагасан ногоон байгууламжийн төслийн ажилд хөрөнгө оруулалт хийх	Дүйцүүлэн хамгаалахаар сонгосон талбайд	ҮАЗ	--*--	2024 онд	
		Мониторингийн хяналтын цэгийг тогтоож тогтмол хяналт тавих	Уурхайн мониторингийн цэгүүд	ҮАЗ	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
		Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах “Тэр бум” модны хүрээнд	5 000 ш	2,000	10 000,0	Төслийн бүх үе шатанд	“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөр, Орон нутгийн иргэд, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран уг ажлыг зохион байгуулах
		Биологийн төрөл зүйлийн ач холбогдол, хамгаалах чиглэлээр ажилчдад сургалт явуулах	Үйл ажиллагааны турш	500,0	500,0	Төслийн бүх үе шатанд	
Дүн					10 500,0		

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2.1, Ойн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.1, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2021 оны 58 дугаар зарлигийг хүрээнд “Тэн Хун” ХХК нь 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөндөө Байгаль орчны нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 3.1.11-д “Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах гэж төслийн үйл ажиллагаанд өртөгдөн унаган төрх, хэв шинж, амьдрах орчноо алдсан биологийн олон янз байдлыг өөр газарт нөхөн хамгаалах арга хэмжээг хэлнэ” гэж тодорхойлсон.

Мөн хуулийн 8.4.6-д “Газрын тос, уул уурхай, цацраг идэвхт ашигт малтмалын ашиглалт зэрэг төсөлд хаалтын үйл ажиллагааны чиглэл, нөхөн сэргээлтийн зорилт, хамрах хүрээ, шалгуур үзүүлэлтүүд, дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ”

хэрэгжүүлэх, 9.6-д “Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг багасгах, арилгах арга хэмжээ, дүйцүүлэн хамгаалал хийх тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тусгасан байна” гэж тус тус заасныг үндэслэн манай компани Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах “Тэрбум үндэсний хөдөлгөөн”-ны хүрээнд БОАЖЯ, Төв аймгийн БОАЖГ-тай хамтран ажиллах, аймгийн урт хугацааны төлөвлөгөөтэй уялдуулан ажиллахаар төлөвлөж байна.

10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нарантолгойн уурхайн одоогийн батлагдсан хүчин чадал, үйл ажиллагаа болон түүнд шаардагдах химийн бодисын байгаль орчинд нөлөөлөх байдал, эрсдэлийг тодорхойлохоор дараах эрсдэлийн үнэлгээнүүдийг хийлгэж мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

Хүснэгт 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Химийн бодисын ашиглалтын эрсдэл	Технологийн шат дамжлага бүрт хэрэглэгдэж буй аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг Байгаль орчин эрүүл ахуйн хяналтын улсын байцаагчаар хянуулах	Нарантолгойн уурхайн талбайд химийн бодис ашиглаж байгаа бүх хэсгүүдэд	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
2.	Химийн бодис, бүтээгдэхүүний хадгалалтын эрсдэл	Идэмхий бодис хадгалдаг зэвэрч, цоорох эрсдэлтэй төмөр хийцтэй чингэлэгийн дээврийг байнга хяналт тавьж шалгах	Химийн бодисын агуулах	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
		Химийн бодисын ил задгай агуулахыг байгалийн цаг агаарын хүчин зүйлийн нөлөөгөөр гэмтэж, чанараа алдахаас сэргийлж дээвэр бүхий саравчтай болгох		500.0	500.0	2024	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
		Адсорбцийн колонны битүүмжлэлийг засах, алдагдлыг зогсоох, идэвхжүүлсэн нүүрсний		2 000.0	2 000.0	2024	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг

		өгөлтийг тохиромжтой хэмжээнд байлгах					
3.		Химийн бодис асгарах, алдагдах үед ашиглах нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хоосон сав бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгслээр агуулах тус бүрийг хангах		3 000.0	3 000.0	Осол гарсан үед	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
4.		Химийн бодис, бүтээгдэхүүний сав баглаа боодлыг агуулах, контейнерт хадгалахдаа эмх цэгцтэй, овор хэмжээг нь багасгаж хадгалах дээр анхаарах		--*--	--*--	Жилийн турш	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль 2 дугаар бүлэг
5.		Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх талаарх дүрэм, журам боловсруулж мөрдлөг болгон ажиллах		--*--	--*--	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
6.	Гал түймэр гарах эрсдэл	Бүх ажилчдыг гал түймэр унтраах мэргэжлийн сургалтад хамруулах		1 000,0	1 000,0	Жилд 1 удаа	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
7.		Галын дохиолол, гал унтраах багаж хэрэгслийг шаардлагатай газруудад байрлуулах		2 000,0	2 000,0	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
8.		Гал түймрээс сэргийлэх талаар анхааруулга, санамжийн хуудас		2 000,0	2 000,0	Жил бүр	Галын аюулгүй байдлын тухай

		хийж, шаардлагатай газруудад нүдэнд харагдахуйц газруудад байрлуулах					хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
9.		Шатахууны болон тэсрэх бодисын агуулахын бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавьж, тодорхой ажилтанд хариуцуулах		--*--	--*--	2024	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль /шинэчилсэн найруулга/ 3 дугаар бүлэг
10.	Үйлдвэрлэлийн осол, аваар, ажилчид бэртэх, эрүүл мэнд хохирох, амь нас эрсдэх, уурхайн үйл ажиллагаа саатах, тоног төхөөрөмж эвдэрч гэмтэх	Ажилчдыг ээлжинд гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд хамруулах		--*--	--*--	Өдөр бүр ээлжинд гарахын өмнө	
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
11.		Жил бүр мэргэжлийн байгууллага, мэргэжилтний тусламжтайгаар хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт зохион байгуулах		Гэрээний үнийн дүнгээр	--*--	Жилд 1 удаа	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль
12.		Осол аваар гарч хүний эрүүл мэнд хохирсон тохилдолд яаралтай анхан шатны тусламж үзүүлэх, анхан шатны тусламжийн эмийн санг, ажлын байрт байрлуулах		600,0	600,0	Жил бүрийн 1-р улиралд байрлуулан сар бүр шалгах	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль
13.		Уусмал дамжуулах хоолойн механик бат бөхөд агаарын температураас учраас болон нөлөөллийг багасгахын		Үйл ажиллагааны зардал	--*--	Жилд 1 удаа	Аюулгүй ажиллагааны журам, Хөдөлмөрийн

		тулд өвлийн улирлын ид хүйтэн буюу 12, 1 сарын үеийн хүйтэн өдрүүдэд уусмал дамжуулах хоолойд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэх		тусгасан ХАБЭА			аюулгүй эрүүл ахуйн тухай хууль
14.		Үйлдвэр, аваарын усан сангийн үер уснаас хамгаалах далан, суваг, түймрийн зурвасны найдвартай ажиллагаанд хяналт тавих, засвар шинэчлэлийг тогтмол хийж байх		--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
15.		Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмж, шугам хоолойн бүрэн бүтэн байдалд тогтмол хяналт тавьж, засвар үйлчилгээг тогтмол хийж байх		--*--	--*--		
16.	Аюул осол гарсан тохиолдол	Химийн бодис асгарч хөрсөнд алдагдах тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах	Ослын цар хүрээнээс хамаарч хөрөнгийг бүрдүүлнэ.	--*--	--*--	Болзошгүй осол, аюул эрсдэлийн үнэлгээний зөвлөмжид тусгав.	
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
17.	Аюул осол гарсан тохиолдолд	Химийн бодис асгарч усанд алдагдах тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах		Ослын цар хүрээнээс хамаарч хөрөнгийг бүрдүүлнэ.		Болзошгүй осол, аюул эрсдэлийн үнэлгээний зөвлөмжид тусгав.	Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
18.		Химийн бодис асгарч агаарт их хэмжээгээр уурших тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах					Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
19.		Химийн бодис асгарч хүн, мал, амьтанд хортой нөлөө үзүүлэх тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах					Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль

20.	Орон нутагт аюул осол тохиолдолд анхаарал бэлтгэлтэй байх, зөвлөмжийг ашиглах				Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль
Дүн				11 100,0	

11. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хог хаягдлын тухайн хуулийн 10.2-т заасны дагуу хэд хэдэн үүргүүдийг бүрэн хүлээж 2024 онд төлөвлөхөөр ажиллана. “Тэн Хун” ХХК нь өнгөрсөн 2023 онд Төв аймгийн Жаргалант сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10-р сарын 14-ний өдрийн 02 тоот тогтоолыг үндэслэн сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчтай хаягдлын төлбөр хураамж төлөх талаар харилцан тохиролцож гэрээ байгуулсан. 2024 онд уг хамтын ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн хийж хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөндөө хэд хэдэн ажлыг хийхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 10. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Энгийн хог, хаягдлыг тээвэрлэх, орон нутагтай хамтарсан гэрээг жил тутам сунгалт хийх	Төв аймгийн Жаргалант сумын ЗДТГ	200,0	2 400,0	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3 болон 10.2.7-т заасны дагуу
2.	Энгийн хог хаягдал	Энгийн хог хаягдлыг цэвэрлэх, ангилах, цуглуулах, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах устгах, булшлах журмыг баталж, мөрдүүлэх	Үйл ажиллагаа явуулж буй байршилд	ҮАЗ	--*--	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1 болон энэ хуулийн 9.1.3-т заасан журмын дагуу
3.	Шаардлага хангасан хогын савыг байршуулах	Хог хаягдлыг ангилан ялгах, галд тэсвэртэй материалаар салхиар тархах, хур тунадасны ус хуримтлагдах, шүүрэл ялгарахаас сэргийлэх хогын савуудыг байршуулах	Уурхайн гол гол хэсэгт	ҮАЗ	--*--	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.2 болон энэ хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан шаардлагын дагуу

4.	Нийтийг хамарсан их цэвэрлэгээ зохион байгуулах	Нийтийг хамарсан цэвэрлэгээ, сум орон нутаг болон ТББ, иргэдээс зохион байгуулсан үйл ажиллагаанд байгууллагын зүгээс хамтран оролцох, зохион байгуулах	Бүх ажилчин албан хаагчид	ҮАЗ	--*--	Жил бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.6-т заасны дагуу
5.	Хог хаягдлын талаар сургалт зохион байгуулах	Хагас жил тутамд байгууллагын нийт ажилчин, албан хаагчдад хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт зохион байгуулж, зохих мэдлэгийг эзэмшүүлэх, дадал зуршлыг бий болгож хэвшүүлэх	Уурхайн бүх ажилтнуудад	ҮАЗ	--*--	Хагас жил тутамд	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.16-т заасны дагуу
№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Дахин ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг булшлах	Уурхайн хэмжээнд	ҮАЗ	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдалын тухай хууль
7.	Аюултай хог хаягдал	Аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх ажиллагааг журамлаж, бусад төрлийн хог хаягдалтай холихгүй тусад нь тээвэрлэж тусгай зориулалтын газар хадгалах, устгах. Үүссэн аюултай хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагад, эсхүл тогтоосон тусгай цэгт хүлээлгэн өгөх	Хог гаргаж байгаа харьяа нэгжүүд	10 000,0	10 000,0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5-т заасны дагуу
8.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Хог хаягдал үүсгэгч болон эрх бүхий иргэн ААН, байгууллага нь батлагдсан маягтын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүрт нь хөтөлж, энэ журмаар тогтоосон хугацаанд тайлангаа сум, дүүргийн Засаг дарга эсхүл түүний томилсон этгээдэд хүргүүлэх	Хариуцсан ажилтан	--*--	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдалын тухай хууль

9.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Хог хаягдлыг дахин боловсруулах, ашиглах үндэсний компаниудтай хамтран ажиллах	Уурхайн хэмжээнд	ҮАЗ	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Хог хаягдалын тухай хууль
10.	Нүхэн жорлон ариун цэврийн хангаж халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	Уурхайн ажилчдын амьдрах аюулгүй орчин бүрдүүлэх, байгаль орчныг бохирдлоос хамгаалах, халдварт өвчин үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх	Уурхайн нүхэн жорлонгийн хэсэгт	ҮАЗ	--*--	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Нүхэн жорлон, угаадасны нүх. Техникийн шаардлага MNS 5924:2015 стандартын дагуу
Дүн				12 400,0			

12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төсөл хэрэгжүүлэгч “Тэн Хун” ХХК жил бүр БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаар байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тайлан хүргүүлэх ба байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч, бүх шатны Засаг даргад тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг жил тутамд хүргүүлнэ.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь уурхайн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах, байгаль орчны бохирдлоос сэргийлэх, тогтвортой уул уурхайг дэмжих үүрэг хүлээсэн бөгөөд ажилчид, орон нутгийн иргэд болон бусад сонирхогч талуудад төслийн байгаль орчны бодлого үйл ажиллагааг нээлттэй болгох, ажил хэрэгч харилцааг дэмжих үүднээс төслийн БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнан, хэлэлцүүлнэ. Тус хэлэлцүүлгийг жил бүр 11-р сард зохион байгуулах ба тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланд хэлэлцүүлгийн үр дүнг оруулна.

Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах

№	БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
1.	Сум, багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон хяналт шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	11- сар	Нутгийн иргэдийн саналыг хавсаргах, хамтран ажиллах	Сумын ИТХ-ын танхим

2.	БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-т	Тухайн жилийн БОМТ, тайлан	Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	12- сар	--*--	--*--
----	--------------------	----------------------------	--------------------------------------	---------	-------	-------

13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагааны туршид байгаль орчинд хамгийн бага сөрөг нөлөөлтэйгээр үйл ажиллагаа явуулах үүрэг хүлээж, мэргэжлийн боловсон хүчнээс бүрдсэн байгаль орчны асуудал хариуцсан байгаль орчны алба байгуулах ба төслөөс үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ авч ажиллах боловч төслийн удирдлагын хэмжээнд онцгойлон анхаарч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд байна. Байгаль орчны асуудал нь зөвхөн байгаль орчны ажилтан, мэргэжилтэнүүд анхаарал хандуулах биш захирлаас эхлээд тогооч, цэвэрлэгч, жолооч гээд уурхайн бүхий л ажилтануудын анхаарал хандуулах чухал асуудал юм.

Хүснэгт 12. Удирдлага зохион байгуулалт төлөвлөгөө

№	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
1.	Газрын төлөв байдал, чанарын хянан баталгааг 5 жил тутамд мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбай	Гэрээний үнийн дүнгээр	Өмнө хийлгэснээс 5 жилийн дараа	Газрын тухай хуулийн 58.5
№	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
2.	Байгаль орчныг хамгаалах тухайн хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10 болон БО-ны ерөнхий үнэлгээний шаардалагын дагуу 2 жил тутамд Байгаль орчны аудит хийлгэх	2 жил тутамд	Гэрээний үнийн дүнгээр	2 жил тутамд	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
3.	Орон нутгаас тавьсан санал хүсэлтийг харилцан тохиролцож шийдвэрлэж байх	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд	Тохиролцох	Төслийн хугацаанд	Нийгмийн хариуцлагын гэрээ, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 14.1.3
4.	Уурхайн гадаад тээврийн замыг засч сайжруулах тээврийн компанитай хамтран ажиллах	Уурхайн гадаад тээврийн зам	Уурхайн зардлаас	2021-2025	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль
Дүн			--*--		

14. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) нь “Тэн Хун” ХХК-аас явуулж байгаа үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж байгаа төсөл нь байгаль орчин, хүний амьдрах орчинд хэрхэн нөлөөлж байгаа, үзүүлж буй нөлөөлөл нь зөвшөөрөгдөх хязгаарт байгаа эсэхийг хянах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, хэмжих, шинжлэх арга, стандарт, хяналт хийх байршил, давтамж зэргийг бүхэлд нь тусгасан нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэг чухал баримт бичиг юм.

ОХШХ нь БОХТ-тэйгээ нягт уялдсан бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний үр дүнг илэрхийлж, уг авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ үр ашигтай байгаа эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдэд юуг анхаарах шаардлагатайг зааж өгнө.

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлэх, батлагдсан арга, аргачлалаар дээжлэлт, хэмжилт хийх, холбогдох нарийвчлал, тохиргоог хангасан багаж тоног төхөөрөмжөөр шинжилгээг хийлгэх, үр дүнг шаардагдах нэгжийн системээр гаргах зэрэг бүхий л үйл ажиллагааг “Тэн Хун” ХХК хариуцах болно. Байгаль орчны хяналт шинжилгээг тус төслийн байгаль орчны хэлтсийн холбогдох ажилтнууд хариуцан гүйцэтгэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд гаднаас мэргэжлийн байгууллагатай гэрээтэй оролцуулна.

14.1. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ

Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөө, цаашлаад агаарын чанарын холбогдох стандарт шаардлагуудыг хангаж буй эсэхийг хянахын тулд Нарантолгойн уурхайд хэмжилтийн багажаар хэмжилтийн багажаар хэмжилт хийх, мэргэжлийн байгууллагаар судалгаа хийлгэх зэрэг доор дурдсан хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 13. Агаарын чанарын хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Агаарын тоосны шинжилгээг хийлгэх /Нийт PM10, PM2.5/	Уурхайн үйл ажиллагаанаас агаарт тоосжилт үүсэх, тархах	Үйлдвэрийн районд	Улиралд 2 удаа	1 000,0	1 000,0	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага

2.	Агаарын бохирдлын шинжилгээ хийлгэж байх	Уурхайн үйл ажиллагаанаас агаар бохирдуулагчийн хэмжээг тогтоох	Үйлдвэрийн районд	Дулааны улиралд 2 удаа	300,0	600,0	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага
3.	Дуу шуугиан, чичиргээ	Өрөмдлөг, тэсэлгээ, машин механизмын ажиллагаа, хөдөлгөөнөөр шуугиан үүсэх	Үйлдвэрийн районд, далд уурхай	Улиралд 1 удаа	500,0	500,0	MNS 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага, Засгийн газрын 2019 оны 313 дугаар тогтоолын хавсралт “Тэсэлгээний ажлын аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм”
						2 100,0	

14.2. Хөрсний хяналт шинжилгээ

Уурхайн үйл ажиллагааны үр дүнд хөрсний хими, физикийн шинж чанар, хүнд металлын агууламжид гарч болох өөрчлөлт, мөн түүнчлэн хөрсний чанар нь холбогдох стандартын шаардлагуудыг хангаж буй эсэхийг хянах зорилгоор хяналт шинжилгээтэй холбоотой доорх ажлыг 2024 онд хийхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 14. Хөрсний хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Хөрсний чанар	Цианид	Бохирдож болзошгүй мониторингийн цэгүүдэд	Дулааны улиралд 1 удаа	100,0 x 4 улирал	400,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
2.	Хөрсний чанар-Хүнд металлууд	Хүнд металл	Бохирдож болзошгүй мониторингийн цэгүүдэд	Дулааны улиралд 1 удаа	100,0 x 4 улирал	400,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд, MNS 5850:2019 Хөрс бохирдуулагч бодис элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

3.	Хөрсний чанар-Хими физикийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Микробиологи	Уурхайн кэмп	Улирал 1 удаа	120,0 х 3 х жилд 2 удаа= 360,0	720,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд
4.	Урд хугацааны шимт, шимэрхэг хөрсний физик, хими, үржил шимт чанарын үзүүлэлтүүд	Агрохими	Шимт хөрсний овоолго	Жилд 2 удаа	100,0 х жилд 2 удаа=200,0	200,0	MNS 3298:1990 Байгаль хамгаалал. Хөрс.
				Дүн		1 720,0	

14.3. Усны чанарын хяналт шинжилгээ

Усны хяналт шинжилгээг усны мониторингийн хөтөлбөрт заасан хуваарийн дагуу хэмждэг бөгөөд 2024 он доорх хүснэтгэдт үзүүлсэн хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байна.

Хүснэгт 15. Усны чанарын хяналт шинжилгээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 1 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Химийн ерөнхий шинжилгээ	Гадаргын болон гүний усанд	Гүний худагт, далд уурхайн шүүрлийн усанд	--*--	250,0 х жилд 4 удаа=250,0	1 000,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
2.	Хүнд металлын шинжилгаа хийлгах, цианид	Хүнд металл, цианид, мөнгөн усаар бохирдож болзошгүй цэгүүд	Гүний худаг, хаягдлын сан	Хүнд металл-жилд 2 удаа, цианид мөнгөн ус-сард 1 удаа	300,0 х 2 цэг х жилд 4 удаа=300,0	2 400,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
3.	Микробиолгийн шинжилгээ	Усны эрүүл ахуй бохирдож болзошгүй цэгүүд	Гүний худагт	Улиралд 1 удаа	100,0 х жилд 2 удаа=100,0	200,0	“Усны тухай” хууль зүйл 24.1.1, 1.2, зүйл 31.1,2,3,4,5,6,7,8, зүйл 33.1,2,3 зүйл 34.1,2 “Усан орчны чанарын үзүүлэлт”
				Дүн		3 600,0	

14.4. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Уурхайн үйл ажиллагаанаас үүдэлтэй нөлөөллийг хянах нөлөөллийг бууруулахаар хэрэгжүүлж буй арга хэмжээнүүдийн мөн дүйцүүлэн хамгааллын ажлуудын үр дүнг нөхөн сэргээлтийн чанарыг тодорхойлох зорилгоор хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж байна.

Хүснэгт 16. Ургамлын аймаг, нөхөн сэргээлтийн дараах хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 5 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1.	Унаган ургамлын хяналт шинжилгээ	Байгалийн унаган ургамлын тусгаг бүрхэц, зүйлийн бүрдэл, ургацын хэмжээг тодорхойлох	Ургамлын мониторингийн цэгүүдэд	Жилд 2 удаа	--*--	--*--	Байгалийн ургамлын тухай Монгол Улсын хууль
№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал, жилд (мян.төг)	Нийт зардал 5 жил мян.төг	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
2.	Ховор болон нэн ховор ургамлын хяналт шинжилгээ	Ховор болон нэн ховор ургамлын зүйлийн бүрдэлийг тодорхойлох	Уурхайн мониторингийн цэгүүд, шинээр хөндөлт хийх талбай бүрт	Жилд 1 удаа	1 000,0	1 000,0	Байгалийн ургамлын тухай Монгол Улсын хууль, Ховор ургамлыг хамгаалах журам
3.	Нөхөн сэргээсэн талбайн ургамлын хяналт	Ургамлын тусгаг бүрхэц, ургацын хэмжээ	Нөхөн сэргээсэн талбай	Жилд 2 удаа	500,0 x 2 удаа x =1 000,0	1 000,0	
4.	Тарьсан модны өсөлт, амьдралын тооллого	Уурхайн кэмп орчим	Уурхайн суурин	Жилд 1 удаа	220,0	220,0	
				Дүн		2 220,0	

Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр нийт **72,040,000** төгрөг зарцуулагдах бөгөөд Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 9.10-т заасны дагуу байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд зарцуулагдах төсвийн 50% буюу **36,020,000** төгрөгийг тусгай дансанд байршуулна.

15. ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТУУД

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээ-ар, өвөргүй

ТЭЗҮ-ийн батлагдсан нүүр

Ашигт малтмал ашиглах тусгай зөвшөөрөл-ар, өвөргүй

Галын дүгнэлтүүд

Өмнөх оны тайлангийн ажлын хэсгийн дүгнэлт

Усны дүгнэлт

Химийн зөвшөөрөл

Хог хаягдал

Нөхөн сэргээлтийн барьцаа хөрөнгө байршуулсан баримт

Уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний нүүр

Бусад холбогдох бичиг баримтууд

МОНГОЛ УЛС

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

2006.07.08 <i>/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/</i>	9019016020 <i>/Улсын бүртгэлийн дугаар/</i>	
	2839717 <i>/Регистрийн дугаар/</i>	
Тэн Хун	ХХК - Гадаадын хөрөнгө оруулалттай	
<i>/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/</i>		
Дүрэм		
<i>/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/</i>		
Тушаал <i>/Ишйдвэрийн нэр/</i>	А-1276 <i>/Уугаар/</i>	2004.07.16 <i>он, сар, өдөр</i>
742500 <i>/код/</i>	Ашигт малтмалын ашиглалт <i>/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>	
511000	Гадаад худалдаа	
<i>/код/</i>	<i>/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/</i>	
1 <i>хуацаа</i>	1 <i>/зүйлүүдийн тоо/</i>	1,760,268.5 <i>/өөрийн зоронгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/</i>
Баянгол, 1-р хороо, 2-р хороолол, Богд-Ар 1-А байр - 20 тост, утас:1205842, утас2:, факс:976-11-305839		
<i>/хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/</i>		

ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ

УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН

АУЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН АЛБА

/Бүртгэсэн байгууллагын нэр/

УХА0175

Харилцах банкны бүртгэл:

Харилцагч банкны нэр	Дансны төрөл	Дансны дугаар	Бүртгэсэн ажилтан, тэмдэг
Голомт банк 1-р ТТ	Валютын	1102746222	Г.Алтантуяа
Голомт банк 1-р ТТ	Төгрөгийн	1102788030	Г.Алтантуяа
Голомт банк 1-р ТТ	Валютын	1102788403	Г.Алтантуяа
ХААН Зуун айл ТТ	Төгрөгийн	5009019074	Г.Алтантуяа
ХААН Зуун айл ТТ	Валютын	5009019085	Г.Алтантуяа

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн бүртгэл:

Д/д	Нэмэлт, өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан, тэмдэг
1	ХААН Зуун айл ТТ 5009019096 тоот валютын дансыг бүртгэв.	2006.07.17	Г.Алтантуяа
2	Ашигт малтмалын ашиглалт Төв аймаг Жаргалэнг сум Балжбулаг 3-р бөг Нарантолгой байрлах салбар нэгжийг бүртгэв.	2006.07.17	Г.Алтантуяа
3	Дүрмийн сан 622574.1-р нэмэгдэж 2382842.6.0 мянган төгрөг болж үүсгэн байгуулагчийн тоо 1 Солж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2006.10.17	Г.Алтантуяа
4	Дүрмийн сан 0-р хасвагдаж 2382842.6.0 мянган төгрөг болж үүсгэн байгуулагчийн тоо 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2006.12.18	Г.Алтантуяа
5	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2006.12.20	Г.Алтантуяа
6	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2007.01.29	Г.Алтантуяа
7	АН-ийн төдийгүй хуульчид.	2007.01.29	Г.Алтантуяа
8	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2008.02.21	Г.Алтантуяа
9	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2009.02.18	М.Баянжарзалант
10	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2010.02.25	Б.Арвинболд
11	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2011.03.14	Ш.Цэцэгл
12	Оууанг серагой, Луао-а захирал томилсныг бүртгэв.	2011.12.13	Ч.Батцэцэг
13	Ажиллах хугацаа 2012.07.16-ний өдөр хуртэл сунгасныг бүртгэв.	2012.03.01	Н.Энхбат
14	Дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг бүртгэв.	2012.07.26	Г.Бэлсийбаяр
15	ХААН банк банкны 5740161902 тоол төгрөгийн дансыг бүртгэв.	2013.01.07	Д.Аюурзана
16	Ажиллах хугацаа 2013.07.16-ний өдрөөс 2014.07.16-ний өдөр хуртэл сунгасныг бүртгэв.	2013.03.07	Г.Бэлсийбаяр
17	Ажиллах хугацаа 2014.07.16-ний өдрөөс 2015.07.15-ний өдөр хуртэл сунгасныг бүртгэв.	2014.02.21	У.Даваасүрэн
18	SONG овогтой НУЛУН-ы Ерөнхий захирал-р томилсныг бүртгэв.	2014.06.04	Мөнхбаяр
19	Дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг бүртгэв.	2014.09.11	Х.Халар
20	Хувь нийлүүлэгчээс 1 нэмэгдэж, 1 хасвагдаж үүсгэн байгуулагчийн тоо нийт 1 болж өөрчлөгдсөнийг бүртгэв.	2014.09.11	С.Умар
	Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102746222 тоот валютын дансыг хассаныг бүртгэв.		
	Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102788030 тоот төгрөгийн дансыг хассаныг бүртгэв.		
	Голомт банк 1-р ТТ банкны 1102788403 тоот валютын дансыг хассаныг бүртгэв.	2014.12.17	Т.Энхбаяр

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

Улсын бүртгэлийн дугаар 9019016020 . Регистрийн 2839717 дугаартай

Т.Хун Гадаадын хөрөнгө оруулалттай ХХК-ийн гэрчилгээний хавсралт.1

1	Ажиллах хугацааг 2015.04.15 -ний өдрөөс 2017.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2015.04.15	Ж.Оюумаа
2	овогтой Song Zongji -в Ерөнхий захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.03.31	Д.Лэхсо
3	Ажиллах хугацааг 2017.07.16-ний өдрөөс 2019.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2017.03.31	Д.Лэхсо
4	Ажиллах хугацааг 2019.07.16 -ний өдрөөс 2021.07.16 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2018.06.04	Д.Лэхсо
5	Үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг хугацаагүй болгов.	2020.11.09	Э.Эрдэнэбилэг
6	Эцсийн өмчлэгч 1 иргэн бүртгэв.	2020.11.09	Э.Эрдэнэбилэг
7	Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2 хороолол, богд ар, 2а, 14 тоот Утас: 11305842, Утас2: , Факс: 976-11-305839 хаягийг шинээр бүртгэв.	2021.01.27	Э.Эрдэнэбилэг

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

/СҮН ХҮЙ ЖҮН/

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА:

/Б.ЭЛБЭГЗАЯА/

[Handwritten signature]

ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ НАРАН ТОЛГОЙ АЛТНЫ ҮНДСЭН ОРДЫГ ДАЛД АРГААР АШИГЛАХ ТЕХНИК-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛИЙН ТОДОТГОЛ-1

Тусгай зөвшөөрлийн талбайн дугаар: MV-000713
Хүчин чадал: 80.0 мян.тн/жил

ХЯНАСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ХУРАЛДААНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

/Э.МӨНХЗОРИГ/

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛСАН:

"ГОУЛДМЭН ПРОЖЕКТ" ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

/Э.ТҮМЭН-ОД/

ЗӨВЛӨСӨН:

МОНГОЛ УЛСЫН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР

/С.ИЧИННОРОВ/

ШИНЖЭЭЧ:

УУЛ УУРХАЙН МЭРГЭШСЭН ИНЖЕНЕР

/Б.МӨНХСҮРЭН/

ТӨСЛИЙН БАГ:

БАЯЖУУЛАГЧ ИНЖЕНЕР

[Handwritten signature]

/Б.БЯМБАДОРЖ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

[Handwritten signature]

/Г.ГАЛТ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

[Handwritten signature]

/Б.МӨНХ-ЭРДЭНЭ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

[Handwritten signature]

/Г.НЯМДОРЖ/

ТӨСЛИЙН ИНЖЕНЕР

[Handwritten signature]

/Ө.ОТГОННЯМ/

Улаанбаатар хот
2021 он

АШИГТ МАЛТМАЛ,
ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2021 оны 11 сарын 22 өдөр

Дугаар Т/дм.

Улаанбаатар хот

Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2021 оны 05 дугаар сарын 19-ний өдрийн Т/21-09-07 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Тэн Хун ХХК-ийн MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, геологийн нөөцөөс хөдөлгөөн хийхийг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

3. Ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааг техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллах, техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт тус байгууллагын архивт хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулахыг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан төслийн хүчин чадал, техник, технологид өөрчлөлт орсон, ордын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Уул уурхай, судалгааны хэлтэс (С.Энхболд)-т даалгасугай.

5. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол /1/-ыг, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт Геологийн баримтын төв архивт, Уул уурхай, судалгааны хэлтэст тус тус хүлээлгэн өгөхийг Тэн Хун ХХК -д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

53711067

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2021 оны 05 дугаар сарын 19

№ Т/А-09-07

Улаанбаатар хот

Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг хэлэлцсэн тухай

“Тэн Хун” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Гоулдмэн Прожект” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-д Монгол улсын зөвлөх инженер Ч.Ичинноров зөвлөж, Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Б.Мөнхсүрэн шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Техник-эдийн засгийн үндэслэл хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Энэхүү техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1 нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник-эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.
2. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1 нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах үндсэн баримт бичиг болжээ.
3. Техник-эдийн засгийн үндэслэл тодотгол 1 нь Нарантолгойн алтны үндсэн ордын Төслийн танилцуулга, Ерөнхий мэдээлэл, Ордын судлагдсан байдал, геологийн тогтоц, нөөц, Олборлолтын технологи, Баяжуулалтын технологи, Дэд бүтэц, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Уурхайн ажиллах хүч, хүний нөөц, Байгаль орчин хамгаалал, нөхөн сэргээлт, хаалт, Эдийн засгийн тооцоо зэрэг 10 бүлэг, дүгнэлт, хавсралт материал бүхий 261 хуудас тайлбар бичиг, 21 хавсралт зургуудаас бүрдэж байна.
4. Нарантолгойн алтны үндсэн ордын MV-000713 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2015 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн хурлын ХХ-01-12 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан, АМГ-ын даргын

2015 оны 03 дугаар сарын 24-ний өдрийн Н-26 дугаар тушаалаар эдийн засгийн үр ашигтай бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 7.88 гр/тн алтны, 29.25 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 736,479.48 тн хүдэрт 6,220.1 кг алт, 31,563.37 кг мөнгөний нөөц, мөн тодорхой нөхцөлд эдийн засгийн үр ашигтай бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 5.89 гр/тн алтны, 21.54 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 247,452.03 тн хүдэрт 1,965.2 кг алт, 4,615.13 кг мөнгөний нөөц тус тус бүртгэгджээ.

Уурхайд 2015-2020 оны хооронд олборлолтын үйл ажиллагаа явуулсан ба 2021 оны 1-р сарын 1-ний байдлаар бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 8.91 гр/тн алтны, 32.65 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 752.24 мян.тн хүдэрт 6,700 кг алт, 32,845 кг мөнгөний нөөцийн үлдэгдэлтэй байна. Уг техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг энэхүү үлдэгдэл нөөцөд тулгуурлан боловсруулжээ.

5. Төсөлд ашиглалтын үеийн хаягдал 3.15% буюу 9.2 мян.тн, бохирдол 35.44% буюу 53.4 мян.тн байх ба хамгаалалтын цулд 10.61 мян.тн хүдэр үлдэхээр тооцож геологийн бодитой болон боломжтой зэргийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн магадалсан В' нөөцөд шилжүүлэн тооцсоноор үйлдвэрлэлийн нийт нөөц 293.3 мян.тн хүдэр байна. Үйлдвэрлэлийн энэхүү нөөцийг олборлохын тулд 55.68 мян.м³ малталт нэвтрэлтийн ажил нэмж гүйцэтгэхээр тооцжээ. Жилд 35.0 мян.тн хүдэр олборлох хүчин чадлаар нийт үйлдвэрлэлийн нөөцийг 9 жилийн хугацаанд ашиглахаар төлөвлөсөн байна.

6. Уурхайн ашиглалтын системн сонголтыг хийхдээ ордын уул геологийн тогтоц, хүдрийн биетийн зузаан, уналын өнцөг, хөрсний чулуулаг зэргийг харгалзан үзэж хоршоолон нураах ашиглалтын системийг үргэлжлүүлэн ашиглахаар тооцжээ.

7. Далд уурхайн хэвтээ, налуу, босоо малталтуудад 7655D маркийн гар перфоратор 2 ширхэг, дээш чиглэлтэй босоо малталтад YSP-45 маркийн гар перфоратор 3 ширхэг, ZWY-12 маркийн конвейерт ачигч машин 2 ширхэг, СТУ5/6G маркийн цахилгаан зүтгүүр болон 0.7 м³ тэвшний багтаамжтай тэргэнцэр тус тус 2-оос 10 ширхэг зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар төлөвлөжээ.

8. Далд уурхайгаас олборлосон хүдрийг гравитаци болон цианаар уусгах (СIP) хосолсон аргаар баяжуулах ба төслийн нийт хугацаанд далд уурхайгаас 5.35 гр/тн алтны, 27.36 гр/тн мөнгөний дундаж агуулгатай 293.31 мян.тн хүдрийг 95%-ийн алтны, 54.6%-ийн мөнгөний металл авалттайгаар баяжуулан 1,490.19 кг алт, 4,381.46 кг мөнгө гарган борлуулахаар тооцсон байна. Мөн баяжуулах үйлдвэр нь гаднаас гэрээгээр хүдэр авч баяжуулах ба ашиглалтын нийт хугацаанд 2.47 гр/тн алтны дундаж агуулгатай 300.29 мян.тн хүдэр баяжуулахаар тооцжээ.

9. Уурхайн цахилгаан хэрэглэгчдийг Борнуур-Жаргалант чиглэлийн 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугамын 124-р анкерийн тулгуураас салаалан Жаргалант сумын Морин завод хүртэл татсан төвийн эрчим хүчний шугамаас эрчим хүчээр хангахаар төсөлд тусгажээ. Уг Морин завод нь уурхайгаас 2 км зайд байрладаг. Уурхайн дотоод цахилгаан хангамжийг уурхайд одоо ашиглаж байгаа 35/10кВ-ын 2500 кВА чадалтай бууруулах дэд станцаас хангах ба цахилгааны элдэв саатал, аваарын горимын үед 800 кВт болон 200 кВт-ын тус бүр 1 ширхэг дизель генераторыг ашиглахаар тооцжээ. Уурхайн ашиглалтын 9 жилийн хугацаанд унд ахуй, технологийн болон баяжуулах үйлдвэрийн усны нийт хэрэглээ 474.0 мян.м³ байхаар тооцоолжээ. Үүнээс уурхайн ажилчдын унд ахуйд 90.0 мян.м³, зам талбайн тоосжилт дарах, ногоон байгууламжийн усалгаанд 116.5 мян.м³, баяжуулах үйлдвэрт 267.1 мян.м³ ус ашиглахаар тус тус тооцсон байна. Унд ахуйн усны хэрэглээг уурхайгаас баруун урд зүгт 500 метр зайд байрлах 1.57 л/сек ундаргатай гүний худгаас, технологийн усны хэрэглээг далд уурхайн шүүрлийн усаар хангахаар төсөлд тусгасан байна.

10. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 2.38 тэрбум төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс бэлтгэл ажлын зардалд 295 сая төгрөг, байгаль орчин хамгаалах зардалд 115 сая төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 1.8 тэрбум төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 53.8 сая төгрөг, төслийн хаалтын дараах хяналтын зардалд 110 сая төгрөг зарцуулахаар тус тус тусгажээ.

11. Уг төслийг хэрэгжүүлснээр 281 хүн ажлын байраар хангагдах ба уурхайн ажилчдын сарын дундаж цалин 2050.0 мян.төг байхаар байна.

12. Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхайн төсөл хэрэгжүүлэхэд нийт 11.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн бөгөөд үүнээс барилга байгууламжид 879.37 сая төгрөг, тоног төхөөрөмжид 1.74 тэрбум төгрөг, тээврийн хэрэгсэлд 1.11 тэрбум төгрөг, тавилга эд хогшилд 137.31 сая төгрөг, бусад хөрөнгө оруулалтад 7.67 тэрбум төгрөг байна. Өмнө нь хийгдсэн хөрөнгө оруулалтаас гадна цаашдын ашиглалтад нэмэлтээр хийгдэх хөрөнгө оруулалтын хэмээ нийт 33.4 тэрбум төгрөг бөгөөд үүнээс уурхайн тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт 1.8 тэрбум төгрөг, барилга байгууламжийн хөрөнгө оруулалт 22.5 тэрбум төгрөг, баяжуулалтын тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалт 1.5 тэрбум төгрөг, дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт 7.0 тэрбум төгрөг, бусад хөрөнгө оруулалт 650 сая төгрөг байхаар тус тус тооцжээ. Элэгдэл хорогдлын шимтгэлийн зардал нийт 16.16 тэрбум төгрөг байхаар тооцоолсон байна.

13. Уурхайг ашиглах төслийн хугацаанд нийт 164.0 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал гарган, 262.58 тэрбум төгрөгийн борлуулалт олж, 98.6 тэрбум төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажиллахаар байна. Татвар ногдуулсны дараах байдлаар нийт 80.1 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай, 59.99 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын дараах мөнгөн урсгалтай ажиллахаар байна. Улс, орон нутгийн төсөвт 45.1 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр тусгажээ. Уурхайн ашиглалтын хугацаанд 1 грамм алтны бүрэн өөрийн өртөг 110.0 мян.төг/гр, 1 грамм мөнгөний бүрэн өөрийн өртөг 37.4 мян.төг/гр байна.

14. Төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 59.99 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд төслийн өгөөжийн дотоод норм (IRR) 33%, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа 3.4 жил байхаар тооцжээ.

Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөс техник-эдийн засгийн үндэслэлийн захиалагч, боловсруулагч болон төслийн шинжээчид дараах асуудлыг анхааруулж байна.

1. Төсөл захиалагч нь Уул уурхайн сайд, Хөдөлмөрийн сайдын 2015 оны 11 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 229/A232 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан Хүдрийн далд уурхайн аюулгүй байдлын дүрмийг дагуу үйл ажиллагаа явуулахыг ЭБМЗ-өөс анхааруулж байна.
2. Төсөл захиалагч нь Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/205 тоот тушаалаар баталсан Баяжуулах үйлдвэрт тавигдах шаардлага, үйл ажиллагаа эрхлэх журмын дагуу үйл ажиллагаа явуулахыг анхааруулж байна.
3. Төсөл захиалагчид Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/181, А/458 тоот тушаалаар батлагдсан Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийн нөхөн сэргээлт, хаалтын журмын дагуу Хаалтын менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэн, уурхайн хаалт, нөхөн сэргээлт хийхийг үүрэг болгож байна.

4. Төсөл хэрэгжүүлэгч нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль, дүрэм журмын дагуу ашиглалтын үйл ажиллагааг явуулж, олборлосон алтаа Монгол улсын төв банк Монголбанкинд “Тэн хун” ХХК-ийн нэр дээр тушааж байхыг анхааруулж байна.
5. Засгийн газрын 379-р тогтоолоор батлагдсан “Тусгай зориулалтын авто зам, замын байгууламж барих, ашиглах журам”-ын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компанид анхааруулж байна.
6. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан хангамж, дэд бүтцийн сонголт, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шийдлийн талаар төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Гоулдмэн Прожект” ХХК, мөн ТЭЗҮ-ийн үнэн бодит байдал, чанарт дүгнэлт гаргасан шинжээч Уул уурхайн мэргэшсэн инженер Б.Мөнхсүрэн нар тус тус хариуцна.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн дараах шийдвэр гаргахыг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад уламжлахаар тогтов. Үүнд:

1. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1-ийг хүлээн авах;
2. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байхыг төсөл хэрэгжүүлэгчид анхааруулах;
3. Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт орших MV-000713 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол 1, түүнийг хуулсан диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт ~~Геологийн баримтын төв архивд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх арга хэмжээг авах.~~

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ЭЛБЭГЗАЯА

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Ч.ЦОГТБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.МӨНХЗОРИГ

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 713А

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Төв аймаг /хот/-ийн

Жаргалант сум /дүүрэг/-ын

Нарантсогой нэртэй газарт орших

375 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд хуульд

заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 9019016020 тоот гэрчилгээтэй

Тэм Юун, У.У.Ж -д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 30 жилийн

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛЫН НЭГДҮГЭЭР ОРЛОГЧ

[Handwritten signature]

Ц. ГАНХУЯГ

2007 оны 01 сарын 23 өдөр

Улаанбаатар хот

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ 713А ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

ТҮСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн хэмжээ болон лицензийн эзэмшилд орсон өөрчлөлт

д/д	Лицензэд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Өргөдлийн бүртгэлийн дугаар	Хасагдах талбайн хэмжээ (га-аар)	Үлдсэн талбайн хэмжээ (га-аар)
1.	Анх олгосон.	755А	-	374 1997-07-30
2.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 1998-07-30
3.	Лицензийг 24/773 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Наутилус" ХХК-д бүхэлд нь шилжүүрлэв.	215А	-	375 1999-01-08
4.	Лицензийн 3 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 1999-07-29
5.	Лицензийн 4 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 2000-07-28
6.	ГУУКА-ны даргын 2001 оны 490 тоот шийдвэрээр лицензийг 35/4626 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Жеодриллинг" ХХК-д шилжүүрлэв.	693А	-	375 2001-07-27
7.	Лицензийн тав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 2001-08-10
8.	Лицензийн зургаа дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 2002-08-12
9.	Лицензийн долоо дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 2003-07-30
10.	Лицензийн найм дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	-	-	375 2004-08-05
11.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1608 тоот гэрчилгээтэй "Восток-Эрдэс" ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2004 оны 1723 тоот шийдвэрээр бүртгэв	2847А	-	375 2004-12-22

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ 713А ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

ТУСГАЙ ЗӨВИШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн хэмжээ болон лицензийн эзэмшилд орсон өөрчлөлт

д/д	Лицензэд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Өргөдлийн бүртгэлийн дугаар	Хасагдах талбайн хэмжээ (га-аар)	Үлдсэн талбайн хэмжээ (га-аар)
12.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1240 тоот гэрчилгээтэй "Тэн хун" ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2005 оны 173 тоот шийдвэрээр бүртгэв	2942А		375 2005-02-04
13.	Лицензийн 9 дахь жилийн толбоороо төлөв.			375 2005-07-29 АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ ТӨСВИЙН ГАЗАР УХА0214
14.	Лицензийн 10 дахь жилийн толбоороо төлөв.			375 2006-07-04 УХА0214
15.	Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь жилийн толбоороо төлөв			375 2007-06-13 УХА0214
16.	Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь жилийн толбоороо төлөв.			375 2008-05-30 УХА0214
17.	Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь жилийн толбоороо төлөв.			375 2009-06-22 УХА0214
18.	Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь жилийн толбоороо төлөв.			375 2010-03-30 УХА0214

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний тайлбар	Гарын үсэг, огноо, тамга
000-CI	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Ашигт малтмалын газрын даргын 2010 оны 127 тоот тушаалын дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлыг WGS-84 тогтолцоонд албан ёсоор хөрвүүлж талбайн хэмжээг дахин тооцсон. 	
019-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 15 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2011.07.30 – 2012.07.30 хүртэл 	<p>2011-04-11</p> <p><i>Sanjay</i></p>
020-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 16 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2012.07.30 – 2013.07.30 хүртэл 	<p>2012-05-11</p> <p><i>MMA</i></p>
021-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 17 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2013.07.30 – 2014.07.30 хүртэл 	<p>2013-05-14</p> <p><i>MMA</i></p>
022-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 18 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2014.07.30 – 2015.07.30 хүртэл 	<p>2014-07-02</p> <p><i>MMA</i></p>
023-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 19 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2015.07.30 – 2016.07.30 хүртэл 	<p>2015-06-09</p>
024-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 20 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.07.30 – 2017.07.30 хүртэл 	<p>2016-06-20</p>

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

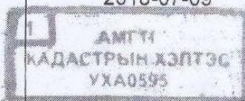

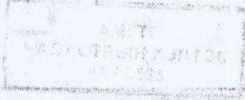
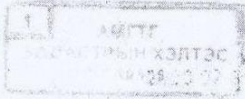
Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
025-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 21 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.07.30 – 2018.07.30 хүртэл 	2017-07-03
026-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 22 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.07.30 – 2019.07.30 хүртэл 	2018-07-09
027-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 23 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.07.30 – 2020.07.30 хүртэл 	2019-07-22
028-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 24 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.07.30 – 2021.07.30 хүртэл 	 2020.07.31
		2020.07.31
		2020.07.31

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
025-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 21 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.07.30 – 2018.07.30 хүртэл 	2017-07-03
026-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 22 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.07.30 – 2019.07.30 хүртэл 	2018-07-09
027-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 23 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.07.30 – 2020.07.30 хүртэл 	2019-07-22
028-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 24 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.07.30 – 2021.07.30 хүртэл 	2020.07.31
029-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 25 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2021.07.30 – 2022.07.30 хүртэл 	2021.07.23
030-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 26 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2022.07.30 – 2023.07.30 хүртэл 	

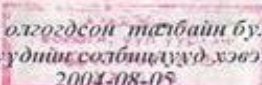
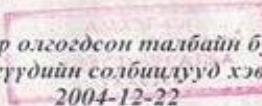
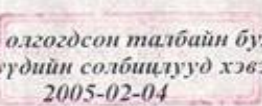
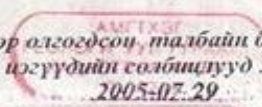
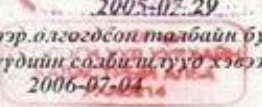

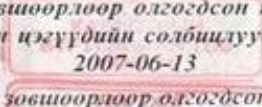
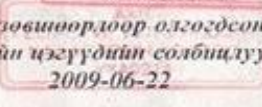
**АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ . . . 713А . . . ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ**
ТУСТАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэслэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
1.	Анх олгосон.	1. $\frac{105^{\circ}54'25''}{48^{\circ}34'28''}$ 2. $\frac{105^{\circ}55'05''}{48^{\circ}34'28''}$ 3. $\frac{105^{\circ}55'05''}{48^{\circ}35'09''}$ 4. $\frac{105^{\circ}56'15''}{48^{\circ}35'09''}$ 5. $\frac{105^{\circ}56'15''}{48^{\circ}34'28''}$ 6. $\frac{105^{\circ}55'50''}{48^{\circ}34'28''}$ 7. $\frac{105^{\circ}55'50''}{48^{\circ}33'52''}$ 8. $\frac{105^{\circ}54'25''}{48^{\circ}33'52''}$
2.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 1998-07-30
3.	Лицензийг 24/773 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Наутилус" ХХК-д бүхэлд нь ишлэжүүлэв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр ишлэсэн. 1999-01-08
4.	Лицензийн 3 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 1999-07-29
5.	Лицензийн дөрөв дэх жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2000-07-28
6.	ГУУКА-ны даргын 2001 оны 490 тоот шийдвэрээр лицензийг 35/4626 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Жеодриллинг" ХХК-д ишлэжүүлэв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2001-07-27
7.	Лицензийн тав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2001-08-10
8.	Лицензийн зургаа дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2002-08-12

713А
АШИГТ МАЛТМАЛЫН ХАЙГУУЛЫН ТООТ
ЛИЦЕНЗИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙМ (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэслэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
9.	Лицензийн долоо дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2003-07-30
10.	Лицензийн найм дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2004-08-05
11.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1608 тоот гэрчилгээтэй "Восток-Эрдэс" ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2004 оны 1723 тоот шийдвэрээр бүртгэв	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2004-12-22
12.	Лицензийг улсын бүртгэлийн 25/1240 тоот гэрчилгээтэй "Тэн хун" ХХК-д шилжүүлснийг ГУУКА-ны даргын 2005 оны 173 тоот шийдвэрээр бүртгэв	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2005-02-04
13.	Лицензийн 9 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2005-07-29
14.	Лицензийн 10 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2006-07-04
15.	Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь жилийн төлбөрөө төлөв	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2007-06-13
16.	Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь жилийн төлбөрөө төлөв	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2008-05-30
17.	Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2009-06-22

и-257

 4. Албандаагч
1 7 0 13

713А

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ ТООТ
 ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ
 (тусгай зөвшөөрөлгүй бол хүчингүй)

Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэстэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
18.	Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь жилийн тогтвортоо тогтоо.	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр <div data-bbox="998 598 1266 693" style="border: 1px solid red; padding: 2px; display: inline-block;"> 2010-03-10 </div>

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-000713

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
032-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 27 дахь жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2023.07.30 – 2024.07.30 хүртэл 	<div data-bbox="1117 583 1360 688" style="border: 1px solid black; padding: 2px;"> <p>1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС ХТ07043</p> </div> <p style="text-align: right;">2023.07.27</p>

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07-дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0006884**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **"ТЭН ХУН" ХХК**

Хаяг: **ЖАРГАЛАНТ СУМ 3 ДУГААР БАГ**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

УУЛ УУРХАЙН ОЛБОРЛОЛТ

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
/Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/

Олгосон: **2022** он **09** сар **27** өдөр

Хүчинтэй хугацаа: **2024** он **09** сар **27** өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга **ТӨВ** цолтой

ХУРАНДАА

Дүгнэлт гаргасан:

Н.ТӨМӨРБААТАР

ТӨВ аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч:

АХМАД

цолтой

А.БЭХ-ОЧИР

/гэмдэг ларна/

САНАМЖ

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг үйлчилгээний танхимд хүний нүдэнд харагдахуйц газар байрлуулсан байна.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь үнэт цаас учраас үрэгдүүлж, гэмтээлгүй хадгалахаас гадна хувилж, олшруулж, хуурамчаар үйлдвэрлэсэн болон бусдад түрээслэх, худалдсан тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэнэ.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь банкны зээлийн баталгаа, барьцаа болохгүй.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт нь Галын аюулгүй байдлын тухай хууль тогтоомж, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан норм, дүрэм, стандартыг зөрчсөн тохиолдолд Онцгой байдлын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан хураан авах, цуцлах эрхтэй.

Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийн хугацаа дууссанаас хойш 1 сарын хугацаанд дахин сунгуулах.

Ошнгүй байдлын ерөнхий газрын даргын
2024 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0003604

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "ТЭН ХУН" ХХК ШТС

Хаяг: ЖАРГАЛАНТ СУМ 3 ДУГААР БАГ

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ ТҮГЭЭХ 15м³

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайдуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/

Олгосон: он сар өдөр

2023 11 07

Хүчинтэй хугацаа: он сар өдөр хүртэл

2024 11 07

Дүгнэлт олгосон:

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
цолтой

дарга ТӨВ
ДЭД ХУРАНДАА

Г.ЭРДЭНЭБАТ

Дүгнэлт гаргасан

ТӨВ

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
цолтой

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч цолтой

ДЭСЛЭГЧ

Д.ТЭГШБЕАР

/тэмдэг дарна/

Шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл

№	ШАЛГАХ ЧИГЛЭЛ	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН	СТАНДАРТ ДҮРЭМ НОРМЫН ШААРДЛАГА	ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ЭСЭХ
1.	Барилга байгууламжид байгаа гал унтраах болон галаас сэргийлэх тоног төхөөрөмж	Гал унтраах автомат тоног төхөөрөмж			
		Галын дохиололын систем			
		Утаа зайлуулах систем			
		Аврах хэрэгсэл			
2.	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Гал унтраагуур			
		Галын саравч			
		Бусад			
3.	Галаас хамгаалах болон гал унтраах бодис материал	Гал унтраах усан хангамж			
		Гал унтраах хөөс			
		Галаас хамгаалах түрхлэг/ нэвчилгээ			
4.	Бусад	Авралтын зам гарцын тэмдэг, тэмдэглэгээ			
		Бусад			

Шалгасан:

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч

.....долтой.....

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2024 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар 0003603

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **"ТЭН ХУН" ХХК**

Хаяг: **ЖАРГАЛАНТ СУМ 3 ДУГААР БАГ**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

ТЭСРЭХ БОДИСЫН АГУУЛАХ

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно. /Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/

Олгосон **2023** он **11** сар **07** өдөр

Хучинтэй хугацаа **2024** он **11** сар **07** өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

ТӨВ

до **ДЭД ХУРАНДАА**

ТӨВ

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч **ДЭСЛЭГЧ** цолтой

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ цолтой

Г.ЭРДЭНЭБАТ

Дүгнэлт гаргасан:

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/

Д.ТЭГШБАЯР

/гэмдэг ларна/

Шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл

№	ШАЛГАХ ЧИГЛЭЛ	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН	СТАНДАРТ ДҮРЭМ НОРМЫН ШААРДЛАГА	ШААРДЛАГА ХАНГАСАН ЭСЭХ
1.	Барилга байгууламжид байгаа гал унтраах болон галаас сэргийлэх тоног төхөөрөмж	Гал унтраах автомат тоног төхөөрөмж			
		Галын дохиололын систем			
		Утаа зайлуулах систем			
		Аврах хэрэгсэл			
2.	Гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл	Гал унтраагуур			
		Галын саравч			
		Бусад			
3.	Галаас хамгаалах болон гал унтраах бодис материал	Гал унтраах усан хангамж			
		Гал унтраах хөөс			
		Галаас хамгаалах түрхлэг/нэвчилгээ			
4.	Бусад	Авралтын зам гарцын тэмдэг, тэмдэглэгээ			
		Бусад			

Шалгасан:

Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч
.....
Цолтой

Журмын 4 дугаар хавсралт.

2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ДҮГНЭЛТ №05

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: "ТЭН ХУН" ХХК
2. Төслийн байршил: Жаргалант сум, "Наран толгой"
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000713,
4. Огноо: 2023.11.17.

#	Бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо							Гшүүдийн үнэлсэн онооны эгнэйн арифметик дүндлэл	Тайлбар, үндэслэл
			Ж.Даш-Явчигл	С.Эрдэнэцогт	Ж.Отгонбуяа	Э.Энхтүяа	С.Нямдорж	Сав газрын захиргааны мэргэжилтэн	Нөтөөлтийн бүсэд оршин суугч яргэн		
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	25	23	25	25	28	24	23	23	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр төлөвлөгдсөн арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /Техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	-	-	-	-	-	-	-	-		
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	40	40	38	40	40	40	40	40	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээнд төлөвлөгөөний дагуу 15.000 ширхэг мод тарьсан	
4	Нүүдлэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	-	-	-	-	-	-	-	-		
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	-	-	-	-	-	-	-	-	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй.	

Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	10	10	10	10	10	10	10	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан.
Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Сумын Засаг даргатай хог хаягдлын гэрээ байгуулан төлбөр хураамжийг бүрэн төлж гэрээний хэрэгжилтийг бүрэн хангаж ажилласан байна.
Орчны шинжилгээний хяналт хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөр төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн.
Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	Төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна.
Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар 10 хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	10	9	9	8	9	10	9	8		Аймгийн БОАЖГазар, сумаас өгсөн үүрэг чиглэлийг тухай бүр биелүүлэн ажилласан.
Нийт оноо	100	94	97	94	97	96	97	96		

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны арифметик дунджийн нийлбэр нь нийт оноо болно. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 90-ээс доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгдөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгдөөгүй бол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно.

Жич: 2024 оны төлөвлөгөөнд 10,000 мод тарих ажлыг төлөвлөх, усны төлбөрийн гэрээнд заасан хугацаанд төлөх

ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ, ДҮГНЭХ ХУУДАС

MV-000713 “Наран толгой”

Огноо:2023.11.17

Дугаар:05

Ажлын хэсгийн дарга:

ТӨВ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА.....Ж.ДАШ-ЯЙЧИЛ

Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛТЫН ГАЗРЫН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН.....(С.ЭРДЭНЭЦОГТ)

Гишүүд:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛТЫН ГАЗРЫН БОХУ АХЛАХ БАЙЦААГЧ.....(Ж.ОТГОНБУЯН)

САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН *Г.Омтог*.....(Г.Омтог)
СУМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ *А.Түвшин*.....(А.Түвшин) (ЭНХТУЯА)

ТУХАЙН НУТАГ ДЭВСГЭРИЙГ ХАРИУЦСАН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧ *М.Бат*.....(С.НЯМДОРЖ)
НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮС ДЭХ ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨЛ *М.Бат*.....(М.Бат)

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“ТЭН ХҮН” ХХК ЗАХИРАЛ..... СУН ЗУН ЛИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

Чингүнжавын гудамж, 2 дугаар хороо,
Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар хот, 16050
Утас/Факс: (976-51) 26 55 78, (976-51) 26 55 36,
Цахим шуудан: office@water.gov.mn,
Цахим хуудас: www.water.gov.mn

2023. 06. 13 № 05/692
танай 2023. 05.04-ны № 46 -Т

“ТЭН ХУН” ХХК-Д

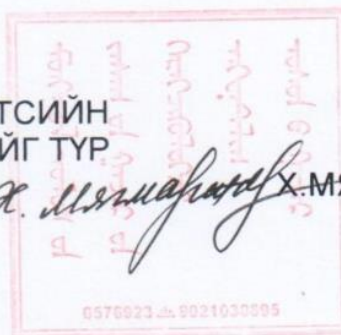
Танай байгууллагын 2023 оны 23/55 тоот албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлт, холбогдох бичиг баримтыг судалж үзээд Усны тухай хуулийн 28.4 дэх хэсэгт заасны дагуу Төв аймгийн Жаргалант сумын нутагт хэрэгжиж байгаа ашигт малтмалын үндсэн MV-000713 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий “Нарантолгой” алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах, цианитаар уусган баяжуулах төслийн ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг: Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаанд

Хавсралт: 4 хуудастай.

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Х. МЯГМАРЖАВ Х.МЯГМАРЖАВ

162331736

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2023 оны 06 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Дугаар: 124

Улаанбаатар хот
Утас: 51-265530

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

"Тэн хун" ХХК, Гүйцэтгэх захирал Г.Баяржаргал, утас: 976-11-362073, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 1-р хороо, Богд-Ар хороолол, 2А-14 тоот. Веб сайт:narantolgoi.mn, Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019016020, регистрийн дугаар: 2839717.

2. Төслийн нэр, байршил

"Нарантолгойн алтны үндсэн ордыг ашиглах далд уурхай, баяжуулах үйлдвэр нь Улаанбаатар хотоос хойш 130.0км, Төв аймгийн Жаргалант сумын төвөөс зүүн хойш 8.0км, Баянбулаг багаас зүүн урагш 4.0км-т Нарантолгой ууланд байрладаг. Хараа голын сав газарт хамаарагдана.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч

"Тэн хун" ХХК;

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713A, Талбайн хэмжээ: 375га

№	Уртраг	Өргөрөг	№	Уртраг	Өргөрөг
1	105°55'51.11"	48°33'53.88"	5	105°55'6.12"	48°35'10.88"
2	105°54'26.12"	48°33'53.88"	6	105°56'16.12"	48°35'10.88"
3	105°54'26.12"	48°34'29.87"	7	105°56'16.12"	48°34'29.87"
4	105°55'6.12"	48°34'29.87"	8	105°55'51.11"	48°34'29.87"

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний 2 дугаар хавсралтанд нийт 8 цэгээр лицензийн талбайг тогтоосон байна.

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт

Уурхайг далд аргаар ашиглаж алт, мөнгө олборлон баяжуулна;

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/

Уурхайн олборлолтод ажиллуулах техник:

<ul style="list-style-type: none"> • Howo маркийн автосамосвал 6 ш • Northbenz маркийн автосамосвал 4 ш • LIUGONG маркийн утгуур ачигч 2 ш • Shuntui маркийн утгуур ачигч 2 ш • LIUGONG маркийн перфоратор 6 ш 	<ul style="list-style-type: none"> • Shantui маркийн вентилятор 4 ш • Luigong маркийн өргөх төхөөрөмж 2 ш • Shangdong маркийн компрессор 4 ш • Luigong маркийн далд ачигч 2 ш • Luigong маркийн өргөх төхөөрөмж 2 ш • LIUGONG маркийн эксковатор 2 ш
---	--

Баяжуулах боловсруулах үйлдвэрт ажиллуулах тоног төхөөрөмж:

<ul style="list-style-type: none"> • Y250M маркийн конусан бутлуур 2 ш • B5050*29.5 туузан конвейер 4 ш • SZZ1.25*2.5 чичиргээт шигшүүр 2 ш • MQY1500*3500 маркийн бөөрөнцөгт тээрэм 2 ш • 2PNJB, 2PNL маркийн насос 6 ш • NG-15, D5000-5600 өтгөрүүлэгч 4 ш • YC3000*1320 гравитаци 2 ш 	<ul style="list-style-type: none"> • Ф300 маркийн зуурагч 2 ш • MY-500 шахагч 2ш • XFZ-8 маркийн шатаах зуух 2 ш • 400*400 тэжээх төхөөрөмж 2 ш • PEF400-600 бутлуур 2 ш • JCI1575 бутлуур 2 ш
---	--

2023 онд 348 хүн хоногт 2 ээлж 20 цагаар, 300 хоног ажиллана. (2023 оны Уулын ажлын төлөвлөгөө, маягт-3, маягт-12).

7. Үйлдвэрлэх , боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ

2023 онд 25,400.0 м³ хөрс хуулж, 38,630 тн хүдэр олборлон, 68,820.0 тн хүдэр баяжуулна. Үүнээс 38,630.0 тн хүдэр өөрийн уурхайгаас олборлож, "Цүй ханг инвест" ХХК болон

Сэлэнгэ менералс ХХК-аас 30,190 тн хүдэр гэрээгээр авна. Нийт 351.10 кг алт, 1156.0 кг мөнгө авна. Биологийн нөхөн сэргээлт хийгдэхгүй. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 7500 ш мод тарина. Уурхайн өрөмдлөгийн хэмжээ 7.12 мян.тууш.т хийгдэнэ. (Уулын ажлын төлөвлөгөө маягт-9.1)

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/

Унд ахуйн 38.25 м³/хон усны хэрэгцээг 1.57 л/сек ундаргатай 1 ш худгаас хангана. Технологийн хэрэгцээний усыг 3, 4-р амны шүүрлийн усаар хангана.

Манай газрын 2022.01.31-ний өдрийн 04/89 тоот усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд төсөл хэрэгжүүлэхэд шаардагдах 50,483,15 м³/жил (138.31 м³хон) усны хэрэгцээг 900.0 м³/хон шүүрлийн уснаас хангахад унд ахуйн усанд шаардагдах 42.15 м³хон усны хэрэгцээг 1.57 л/сек (13566 м³хон) ундаргатай гүний худгаас тус тус хангахад хүрэлцээтэй гэсэн байна.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, хийц, дамжуулах шугам сүлжээний урт, диаметр/

Хаягдлын аж ахуй нь Нарантолгойн уурхайн баяжуулах үйлдвэрийн баруун аманд байрладаг. Хаягдлын байгууламжийн нийт эзэлхүүн 285.0 мян.м³ байна. Үер, гадаргын уснаас хамгаалах шуудуу, далантай. Хаягдлыг ул, хананд нэвчих байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхээс хамгаалж 3.0мм-ийн зузаантай зориулалтын нийлэг материал (PVC)-аар бүрэн доторлосон. Уурхайд орж ирэх шүүрлийн усыг 500 м³/цаг хүчин чадалтай ЦНС-105/343 болон ЦНС-500/480 маркийн насосуудаар шавхан зайлуулна. Далд уурхайн малталтаас шүүрсэн усыг усны шуудуугаар дамжуулан +954, +850, +754 м түвшинд байрлах 10 м³ багтаамжтай усан санд хуримтлуулж сны насосоор газрын гадаргад босоо гол амуудаар гаргана.

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур, /насосны хүчин чадал, марк/

№	Уртраг	Өргөрөг	Ундарга (л/с)	Насосны марк	Тоолуурын марк
1	105°55'53.85"	48°34'10.13"	1.57	Frog-5QJ8/20	LXLG

Далд уурхайн шүүрлийн усны шавхалтад ЦНС-105/343 болон ЦНС-500/480 маркийн насос ашигладаг. Баталгаажсан тоолуур суурилуулсан.

11. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл

“Наран толгой” алтны үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах, цианитаар уусган баяжуулах төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайланг 2022 онд “Саблайм” ХХК боловсруулж, батлуулсан.

12. Онцгой нөхцөл

- Хаягдал хадгалах байгууламжаас цианит натрийн агууламжтай уусмал нь уурших, цаг агаар хуурай, салхитай үед хийсч тоос босох, орчиндоо тархах зэргээр хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх магадлалтай учир хор аюулаас сэргийлэх горим, журмыг мөрдлөг болгон ажиллах;
- Агаар дахь цианитын хэмжээг тогтмол хэмжиж байх;
- Цианит, натригаар уусган баяжуулалт хийх үед талбайд цианит натри алдагдахаас сэргийлэх, хаягдлын далангийн битүүмжлэлийг 14 хоногт 1-2 удаа тогтмол хянаж байх;
- Газрын доорх усанд нэвчилт үүсгэхгүй байх аюулгүй ажиллагааг тогтмол хангаж байх;
- Газрын доорх усны төлөв байдал, горимын ажиглалтыг тогтмол хийж, химийн бодисын хор, аюулаас сэргийлэн ажиллах;

- Улирал бүр хоёроос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариуг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны өдрийн дотор Усны газарт ирүүлэх шаардлагатайг анхаарах.
- 2020 оны усны мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэсэн ус хангамжийн судалгаа, 2021 оны ТЭЗҮ-ийн гидрогеологийн судалгаа, 2022 оны БОННҮТ-ийн далд уурхайд орж ирэх усны тооцоо зөрүүтэй байгаа тул мэргэжлийн байгууллагаар шүүрлийн усны тооцоог ашиглалтын жилүүдээр гаргуулах;

13. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалт:

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар баталсан “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны хэрэглээний норм”-ын дагуу тооцоход үйлдвэрлэлийн жилийн хэрэгцээнд: $68,820.0 \text{ м}^3/\text{жил} \times 3.8 \text{ м}^3/\text{тн} = 261,516.0 \text{ м}^3/\text{жил}$: Шаардагдах жилийн усны хэмжээ Баяжуулах үйлдвэрийн хүчин чадал: 300тн/хон (ТЭЗҮ 88 хуудас).

$261,516.0 \times 85 \% = 222,288.6 \text{ м}^3$	- Эргэлтээр ашиглах усны хэмжээ (ТЭЗҮ 135 хуудас, БОННҮТ, 62х)
$261,516.0 \times 15 \% = 39,227.4 \text{ м}^3$	- Баяжуулалтад нөхөн сэлбэлтээр авах усны хэмжээ (ТЭЗҮ 135 хуудас)
$8,000.0 \text{ м}^2 \times 2 \text{ л/м}^2 \times 90 \text{ хон} = 1,440.0 \text{ м}^3$	- Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус (БОННҮТ, 62х)
$600 \text{ ш мод} \times 40 \text{ л/ш} \times 16 \text{ удаа} = 384.0 \text{ м}^3$	- Урьд жил тарьсан мод усалгаанд ашиглах ус
$7,500 \text{ ш мод} \times 40 \text{ л/ш} \times 16 \text{ удаа} = 4,800.0 \text{ м}^3$	- “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарихад ашиглах ус
$39,227.4 \text{ м}^3 + 1,440.0 \text{ м}^3 + 384.0 \text{ м}^3 + 4,800.0 \text{ м}^3 = 45,851.4 \text{ м}^3$	- үйлдвэрлэлийн технологид ашиглах нийт усны хэмжээ
$100.0 \text{ м}^3/\text{цаг} \times 24 \text{ цаг} \times 300 \text{ хон} = 720,000.0 \text{ м}^3/\text{жил}$	- Уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усны хэмжээ, (2021 оны ТЭЗҮ 26-р хуудас) Технологид болон зам, талбайн усалгаа, мод тарихад эргүүлэн ашиглана.

Унд, ахуйн усны нийт хэрэгцээнд:

$348 \text{ хүн} \times 150.0 \text{ л/хон} \times 300 \text{ хон} = 15,660.0 \text{ м}^3/\text{жил}$

14. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны төлбөрийн хэмжээ

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20.1.1 дэх заалтын дагуу ажилчдын унд, ахуйн зориулалтаар ашиглах $15,660.0 \text{ м}^3/\text{жил}$ усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх $720,000.0 \text{ м}^3/\text{жил}$ газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолд заасан суурь үнэлгээ, 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолд заасан хувь, хэмжээг ашиглан усны нөөц ашигласны төлбөрийг урьдчилсан байдлаар тооцвол:

Шавхан зайлуулах ус буюу уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усыг зам, талбайн усалгаа, технологийн хэрэгцээнд болон биологийн нөхөн сэргээлт, мод тарихад ашиглах газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ: } 2,764.0 \text{ төг/м}^3 \times 0.15 \times 1.4 = 580.44 \text{ төг/м}^3$

$2,764.0 \text{ төг/м}^3$ – Хараа голын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ;

(15%) – 326-р тогтоолын 7(в)-д газрын доорх усыг шавхан зайлуулсныг тооцох төлбөрийн хувь, хэмжээ;

1.4 – Газрын доорх усыг шавхан зайлуулсныг тооцох итгэлцүүр;
Нийт төлбөр: $720,000.0 \text{ м}^3 \times 580.44 \text{ төг/м}^3 = 417,916,800.0 \text{ төг}$

/Дөрвөн зуун арван долоон сая есөн зуун арван зургаан мянга найман зуу/

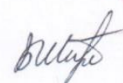
15. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлж ашиглах даалгавар

- Шүүрлийн усыг технологийн хэрэгцээ, зам талбайн тоосжилт дарах болон ногоон байгуулагжийн усалгаанд эргүүлэн ашиглах.

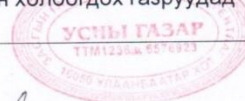
16. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих журмын дагуу гэрээ байгуулж ажиллах;
- Усны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу ус татах шугам хоолой бүрт баталгаажуулсан тоолуур суурилуулж, тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож, Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу төсөвт төвлөрүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах;
- Жил бүрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг үндэслэлтэй, үнэн зөв гаргаж байх.
- Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцохыг анхаарах.
- Үйл ажиллагаа нь зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн оны ус ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (газрын доорх усны хяналт шинжилгээний мэдээ, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г 2023 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Усны газарт office@water.gov.mn цахим хаягаар болон холбогдох газруудад хүргүүлж ажиллах;

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.МЭНДБААР

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2021-03-26

Дугаар: 0001831

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9019016020

Регистрийн дугаар: 2839717

Хаяг: Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2-р хороолол Богд-Ар 1-А байр 20 тоот

Утас: 305842

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Импортлох, Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2021.03.25-2024.03.25

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Натрийн цианид	Sodium cyanide	N_2CN	143-33-9			200 тн
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: Замын-Үүд

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга

/ Д. ГАНБОЛД /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого
зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

/ Ц.БАТЖАРГАЛ /

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН АСУУДАЛ
ЭРХЭЛСЭН ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН 2010 ОНЫ 10 ДУГААР САРЫН 19- НИЙ ӨДРИЙН
02 ТООТ ЗӨВЛӨМЖ, ДҮГНЭЛТИЙГ ҮНДЭСЛЭН ОЛГОВ.

ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Д. ГАНБОЛД

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2021-03-29

Дугаар: 0001836

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9019016020

Регистрийн дугаар: 2839717

Хаяг: Улаанбаатар, Баянгол, 1-р хороо, 2-р хороолол, богд ар, 2а, 14 тоот

Утас: 11305842

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2021.03.29-2024.12.31

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 33 төрлийн бодис						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: —

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль, орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга

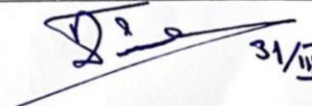
/ Д. ГАНБОЛД /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

/ Ц.БАТЖАРГАЛ /

Химийн хорт болон аюултай бодис
Ашиглах 0001836 дугаартай
тусгай зөвшөөрлийн хавсралт

№	Бодисын монгол нэр	Бодисын олон улсын нэршил	Томъёо	CAS дугаар	Зөвшөөрсөн хэмжээ, кг
1	Ацетон	Acetone	C_3H_6O	67-64-1	3
2	Цууны хүчил	Acetic acid	CH_3COOH	64-19-7	9
3	Фосфорын хүчил	Ortho-phosphoric acid	H_3PO_4	7664-38-2	50
4	Хлороформ	Thichloromethane	$CHCl_3$	67-66-3	2
5	Мөнгө 99,99%	Silver	Ag	7440-22-4	1
6	Устөрөгчийн хэт исэл	Hydrogen peroxide	H_2O_2	7722-84-1	50
7	Мөнгөний нитрат	Silver nitrate	$AgNO_3$	7761-88-8	1
8	Калийн иодид	Potassium salt	KI	7681-11-0	21
9	Натрийн хлорид	Salt, Rock salt	NaCl	7647-14-5	10
10	ЭДТА давс	Trilon B	$C_{10}H_{14}O_8N_2Na_2 \cdot 2H_2O$	6381-92-6	3
11	Цардуул	Potato starch	$(C_6H_{10}O_5)_n$	9005-84-9	10
12	Натрийн тиосульфат	Sodium thiosulfate, pentahydrate	$Na_2S_2O_3 \cdot 5H_2O$	10102-17-7	20
13	Тиомочевин	Thiourea	$CS(NH_2)_2$	62-56-6	10
14	Натрийн карбонат	Sodium carbonate	Na_2CO_3	497-19-8	10
15	Натрийн гидрофосфат	Disodium hydrogen phosphate	Na_2HPO_4	7558-79-4	4.5
16	Калийн дигидрофосфат	Potassium dihydrogen phosphate	KH_2PO_4	7778-77-0	4
17	Хлорамин Б	Sodium toluenesulfon chloramide, trihydrate	$C_7H_7ClNNaO_2S \cdot 3H_2O$	7080-50-4	4.5
18	Никотиний хүчил	Nicotinic acid	$C_6H_5NO_2$	59-67-6	2.5
19	Диметилформаид	Dimethylformamide	C_3H_7NO	68-12-2	20
20	Калийн нитрат	Nitric acid, potassium salt	KNO_3	7757-79-1	2.5
21	Фторт устөрөгчит аммони	Ammonium hydrogen difluoride	NH_4HF_2	1341-49-7	50
22	Пиразолон	Pyrazolone	$C_{10}H_{10}ON_2$	89-25-8	10
23	Этил ацетат	Ethyl acetate	$C_4H_8O_2$	89-25-9	10
24	Дарсны хүчил	Tartaric acid	$C_4H_6O_6$	89-25-10	10
25	Хүхрийн хүчил	Sulphuric acid	H_2SO_4	7664-93-9	1 тн
26	Кальцийн гипохлорит	Calcium hypochlorite	$Ca(ClO)_2$	7778-54-3	180 тн
27	Кальцийн исэл	Calcium oxide	CaO	1305-78-8	500 тн
28	Натрийн гидроксид	Sodium hydroxide	NaOH	1310-73-2	30 тн
29	Натрийн сульфат	Sodium sulfite anhydrous	Na_2SO_3	7757-83-7	4 тн
30	Хурган чихний хүчил	Oxalic acid	$C_2H_2O_4$	144-62-7	0.2 тн
31	Полиакриламид	Polyacrylamide	$-(-CH_2CHCONH_2-)_n$	9003-05-8	3 тн
32	Давсны хүчил	Hydrogen chloride	HCl	7647-01-0	3 тн
33	Азотын хүчил	Nitric acid	HNO_3	7697-37-2	30 тн

 31/11

ЗАСАГ ДАРГА БАТБОЛД

ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ ТЭЭВЭРЛЭГЧ ГЭРЭЭ

2023 он

Жаргалант

Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 2 дугаар бүлгийн 9 дугаар зүйл, Монгол улсын Татварын тухай хуулийн 7.4.17, Төв аймгийн Жаргалант сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10-р сарын 14-ний өдрийн 02 тоот тогтоолыг үндэслэн

Нэг талаас Төв аймаг Жаргалант сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч ажилтай Энх-Отгон овогтой Энхтуяа нөгөө талаас "ТЭН-ХУН" ХХК газрыг төлөөлж БО-ХЭАХ-дарга ажилтай Батболд овогтой Пүрэвбат нар хаягдлын төлбөр хураамж төлөх талаар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав

Нэг Нийтлэг үндэслэл

1. Энэхүү гэрээний зорилго нь хүний эрүүл мэнд байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг бууруулах, ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах эргүүлэн ашиглах устгах, булах үйлчилгээ хийх тэдгээртэй холбогдон гарах зардлыг төвлөрүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Гэрээний хугацаа

2.1. Гэрээний хугацаа 2023 оны 01-р сарын 01 өдрөөс 2024 оны 01-р сарын 01-нийг дуустал

Энэхүү гэрээний сунгалт:

20... оны.....-р сарын.....өдрөөс 20....оны.....сарын.....ний өдрийн хүртэл "

20... оны.....-р сарын.....өдрөөс 20....оны.....сарын.....ний өдрийн хүртэл

Гурав. Аж ахуйн нэгж байгууллагын эрх үүрэг

3.1 Аж ахуйн нэгж байгууллага бүр тогтоосон журамын дагуу зориулалтын түр хогийн цэг байгуулж, хогийн сав байршуулна хог хаягдлын сав нь 200 кг-аас дээш багтаамжтай цагтай үнсний сав хар онгөтэй аюултай хог хаягдлын сав улаан онгөтэй, дахин ашиглах хог хаягдлын сав ногоон онгөтэй байна

3.2 Аж ахуйн нэгж байгууллага, үйлчилгээний цэгүүд нь үүдний талбай коридор, хог гарч болох газрууддаа хогийн сав байрлуулсан байна

3.3 Хог хаягдал гаргасны төлбөр хураамжийг сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн тогтоолоор тогтоосон журмын дагуу хог хаягдал гаргасны төлбөр хураамжийг төлнө

3.4 Төлбөр хураамжийг улирал бүр тогтоосон хугацаанд төлнө

3.5 Ил задгай хог хаягдал шатаахгүй байх

3.6 Хог хаягдал тээвэрлэгч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нөхцөлд ЗДТГ-т гомдол гаргах

Дөрөв. Хог хаягдал тээвэрлэгчийн эрх үүрэг

4.1 Хог хаягдлыг тээвэрлэх аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан битүүмжилсэн зориулалтын тээврийн хэрэгсэлээр тээвэрлэх

4.2 Зуухнаас гарсан шатаж дуусан нүүрсний үнс болон бусад хог хаягдлыг сар нэг удаа очиж ачиж тээвэрлэнэ

4.3 Төлбөр хураамжаа төлөөгүй ААНБ,үйлчилгээ газрын хог хаягдлыг ачихаас татгалзах

Тав. Төлбөр тооцооны журам

5.1 Сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2022 оны 10 дүгээр сарын 14 өдрийн 02 тоот тогтоолын дагуу сар бүр 200000/ хоёр зуун мянга/-н төгрөг төлнө

5.2. Захиалагч нь хог хаягдал гаргагсаны төлбөр хураамжийг улирал бүрийн сүүлийн сарын 20-ны дотор нэхэмжлэлийн дагуу Төв аймгийн Жаргалант сумын Төрийн сан дахь Тө. Хог хаягдлын хураамж 100141200947 тоот дансанд шилжүүлнэ

Зургаа. Талуудын хүлээх эрх, үүрэг

6.1.Захиалагч нь гэрээнд заасан хугацаанд нэхэмжилсэн төлбөрийг барагдуулаагүй тохиолдолд төлбөрийн үлдэгдэл хоног тутам 0,3%-ийн алданги тооцож дараа сарын төлбөрт оролцуулан тооцно

6.2 Гүйцэтгэгч нь хүндэтгэх шалтгаангүйгээр хог хаягдлыг тээвэрлэх үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд хоног тутам 0.3 %-ийн алдангт тооцож нэхэмжилсэн төлбөрөөс хасаж тооцно

6.3.Хэрэв талуудын хооронд энэхүү гэрээтэй холбоотой асуудлаар маргаан гарвал түүнийг харилцан зөвшилцөх журмаар шийдвэрлэх ба шийдвэрлэж эс чадвал хууль тогтоомжид заасны дагуу шүүхээр шийдвэрлүүнэ

Долоо. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах журам

7.1 Энэхүү гэрээнд аливаа нэмэлт өөрчлөлт оруулах,гэрээг цуцлах тухай саналаа нөгөө талд албан бичгээр 14 хонгийн өмнө мэдэгдэнэ.

7.2 Энэхүү гэрээнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт нь зөвхөн бичгээр хийгдэж талуудын гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болох бөгөөд энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна

ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ

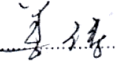
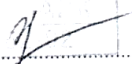
Э.Эвтүяа/ 88203410/

Б.Пүрэвбат/ 88289813 /

ТӨЛБӨРИЙН ДААЛГАВАР №
2023 оны 12 сарын 22 өдөр

Маягт № ТС-7
Санхүү, Эдийн засгийн сайдын 2002 оны
06 дугаар сарын 28-ны өдрийн 182 тоот
тушаалаар батлав.

Төлөгч		Тэн Хун ХХК	Данс	Дүн
код			Дебет	36 020 000,00
Төлөгчийн	Хаан банк		5009019074	
Хүлээн авагч: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам				
Код			Кредитхоногийнхувийн торгууль бүгд.... төг..... мөн
Хүлээн авагчийн:	Төрийн сан банк		100900013406	
Мөнгөний дүн тоогоор ...36020000...төгрөг ...00...мөн (Гучин зургаан сая хорин мянган төгрөг ...00... мөн)				Дүн (торгуулийн хамт)
Барааг хүлээн авсан буюу ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн 2023.....оны.....сарын.....өдөр				Гүйлгээний утга
Төлбөрийн зориулалт (Барааны болон ажил үйлчилгээний нэр, дагалдах баримтын дугаар) нохон сэргээлтийн барьцаа "Тэн Хун" ХХК 713/А				Төлбөрийн зориулалт
Утас 88102408				Төлбөрийн зориулалт
Захирал		Банкинд гүйлгээ хийсэн ...оны...сарын...өдөр		Төлөх хугацаа
Нягтлан бодогч		тэмдэг, гарын үсэг		Төлбөрийн ээлж

тамга

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын -ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Батлав:
Тэн Хун ХХК-ийн
захирал / СУН ЗУН ЛИ /

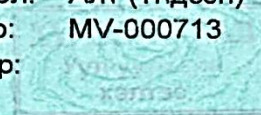
Хүлээн авсан:
АМТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга / Т.Зууннаст /

**ТӨВ АЙМГИЙН ЖАРГАЛАНТ СУМЫН
НАРАН ТОЛГОЙ ОРДЫН 2024 ОНЫ
УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-000713
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар:

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/Т.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

2024 он

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт - 1.1

Төвлөлгөөний он: 2024
ТЗУ-ээр ашиглах нийт 7
Ашиглалтын хэд дэх жил: 9

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713
Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)
Баяжуулалтын технологи: Гравитаци & Уусгалт

№	Нөвчин зэрэг	Бүтээгдэхүүний хэмжээ			Ашигт малтмалын нэр			Агуулга			Металл (ардасын) хэмжээ			Тайлбар
		Хэмжих нэгж	Тоон утга	Экспорт	Хэмжих нэгж	Тоон утга	Экспорт	Хэмжих нэгж	Тоон утга	Экспорт	Хэмжих нэгж	Тоон утга	Экспорт	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	2025 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ													
	Боловруулах хүдэр (ардасын) хэмжээ	мян.тн	39.04			1	Алт (Ау)	гр/тн	3.84	кг	150.10			
	азар					2	Мөнгө (Аг)	гр/тн	17.37	кг	678.04			
	1 Алт (Гүлдмай)	мян.тн				1	Алт (Ау)	гр/тн		кг	135.05			
	2 Мөнгө (Гүлдмай)	мян.тн				1	Мөнгө (Аг)	гр/тн		кг	379.70			
2	2026 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ													
	Боловруулах хүдэр (ардасын) хэмжээ	мян.тн	34.16			1	Алт (Ау)	гр/тн	5.50	кг	188.70			
	азар					2	Мөнгө (Аг)	гр/тн	18.30	кг	625.00			
	1 Алт (Гүлдмай)	мян.тн				1	Алт (Ау)	гр/тн		кг	169.80			
	2 Мөнгө (Гүлдмай)	мян.тн				1	Мөнгө (Аг)	гр/тн		кг	350.00			
3	2027 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ													
	Боловруулах хүдэр (ардасын) хэмжээ	мян.тн	34.16			1	Алт (Ау)	гр/тн	5.50	кг	188.70			
	азар					2	Мөнгө (Аг)	гр/тн	18.30	кг	625.00			
	1 Алт (Гүлдмай)	мян.тн				1	Алт (Ау)	гр/тн		кг	169.80			
	2 Мөнгө (Гүлдмай)	мян.тн				1	Мөнгө (Аг)	гр/тн		кг	350.00			

Хүлээн авсан: Х.Лхагвабаатар
Мэргэжилтэн: Х.Лхагвабаатар

Төвлөгөө гаргасан: Д.Мөнхзул
Ерөнхий инженер: Д.Мөнхзул
Баяжуулагч инженер:

Байгууллагын төлөөлөгч: Гравитаци & Уусгалт
 Төлөөлөгчийн аяс: 2024
 Тухайн өмд боловруулах хугацааг (аяс) 69.90

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Тэн Хүн
 Аж ахуйн нэгжийн нэр: МУ-000713
 Устай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000713
 Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Гидсэн)

Геологийн болон үндэслэлийн нөөц

Дэд	Худраг, нэгт	Геологийн нөөцийн ангилал	Боломжтой нөөц	Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл		Хөвсгөрийн гэрэл			
				Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	Хөвсгөрийн гэрэл	
1	2	4	3	0.72	0.00	11.12	13.13	14.15	16.17	18.19	20.21	22.23	24.25	26.27	28.29	30.31	32.33	34.35	36.37	38.39	40.41	42.43	44.45	46.47	48.49	50.51	
1	кварцын судал	В	ББ-1120-1020	М	0.00	2.38	МН	2.67	МН	2.84	МН	3.01	МН	3.18	МН	3.35	МН	3.52	МН	3.69	МН	3.86	МН	4.03	МН	4.20	4.37
1	кварцын судал	В	ББ-5800-860	М	0.00	4.91	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	МН	2.84	2.84
1	кварцын судал	В	ББ-3800-880	М	0.00	3.77	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	2.67
1	кварцын судал	С	С10-1020-570	М	0.45	1.64	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	МН	2.67	2.67

Хүлээн авсан: Д.Мөнхсүл
 Мэргэжилтэн: Д.Мөнхсүл

Үндэслэлийн нөөцийн нийт алтны хэмжээ-178.17г

Төлөөлөгч гаргасан: Д.Мөнхсүл
 Ерөнхий инженер: Д.Мөнхсүл
 Байгуулагч инженер: Д.Мөнхсүл

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хүн
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-000713
Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Баяжуулалтын технологи: Гравитаци & Уусгалт
Төлөвлөгөөний он: 2024
Тухайн онд боловсруулах хувдрийн (элс) 69.90

Маягт-5

Баяжуулах (боловсруулах) үйлдвэрийн химийн бодис болон туслах материалын хэрэглээ

№	Урвалжийн нэр***	Химийн томьёо	Зориулалт	Зарцуулалт		Нийт хэрэглээ		Тайлбар
				Хэмжих нэгж	Тоон утга	Хэмжих нэгж	Тоон утга	
1	Натрийн цианид	NaCN	Салгах	кг/тн	0.75	тн	52.43	гаднаас авч боловсруулах хувдрийг
2	Шохой	CaO	Орчин тохируулагч	кг/тн	3.75	тн	262.00	
3	Азотын хүчил	HNO3	Салгах	кг/тн	0.25	тн	18.00	
4	Давсны хүчил	HCl	Орчин тохируулагч	кг/тн	0.03	тн	2.30	
5	Кальцийн гипохлорид	Ca(OCl)2	Саармагжуулах	кг/тн	1.88	тн	131.00	
6	Натрийн сульфит	Na2SO3	Саармагжуулах	кг/тн	0.05	тн	3.50	
7	Натрийн карбонат	Na2CO3	Хамлуулах	кг/тн	0.01	тн	0.70	
8	Идэвхжүүлсэн нүүрс	C	Шингээх	кг/тн	0.10	тн	6.99	
9	Хүхрийн хүчил	H2SO4	Салгах	кг/тн	0.06	тн	4.40	
10	Натрийн шүлт	NaOH	Орчин тохируулагч	кг/тн	0.25	тн	17.48	
11	Флокуллянт	CH2CHCONH2	Салгах	кг/тн	0.01	тн	0.70	

Төлөвлөгөө гаргасан: Д.Мөнхзул
Ерөнхий инженер: Д.Мөнхзул

Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Тэн Хун
 Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)
 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Баяжуулалтын технологи: Гравитаци & Уусгалт
 Төлөвлөгөөний он: 2024
 Тухайн онд олборлох хэмжээ: 69.90

Маягт-10

Байгаль орчны нөхөн сэргээлт

Д/д	Үзүүлэлт	Талбай		Эзэлхүүн		Зардлын хэмжээ		Тайлбар	Солиболцол											
		Хэмжих нэгж	Тоон утга	Хэмжих нэгж	Тоон утга	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Уртраг				Өгрөг			Метрийн				
1	Техникийн нөхөн сэргээлт - Гадаад овоолго	га	1	м3	10000	сая.төг	10	хоосон чулуулагийн овоолго	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин	№	Град	Мин
									1	105	55	36.6	48	34	16.93	568366.78	538021.4.54			
									2	105	55	38	48	34	16.94	568403.3	538021.2.56			
									3	105	55	39.35	48	34	14.88	568427.51	538016.1.47			
									4	105	55	39.02	48	34	13.19	568423.31	538011.3.11			
									5	105	55	35.61	48	34	13.37	568355.28	538011.3.33			
2	Техникийн нөхөн сэргээлт - Дотоод овоолго	га		м3		сая.төг		байхгүй	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1											
3	Биологийн нөхөн сэргээлт Шимт хөрс	га		м3		сая.төг		байхгүй	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1											
4	Биологийн нөхөн сэргээлт Биологи	га		м3		сая.төг		байхгүй	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1											
5	Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлт	га	2	м3	20000	сая.төг	10	эмнэлэн мод сумаас зааж өгсөн талбайд тарина. Одоогоор 2 талбай яригдаж байгаа	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1											
6	"Гэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны хэмжээ"	га	4	ш	40000	сая.төг	15	10 мянган мод уурхайн хашаан дотор тарина.	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1	105	55	37.59	48	33	54.43	568399.39	537952.9.61			
									2	105	55	34.7	48	33	54.26	568340.12	537952.3.17			
									3	105	55	34.32	48	33	57.12	568331.61	537961.1.12			
									4	105	55	37.06	48	33	57.71	568387.09	537963.0			
7	Байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг судлах, хамгаалах	га	375	м3	375000	сая.төг	10	лицензийн талбайн хэмжээнд болон нөлөөллийн бүсэд андронгийн хяналтын	№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	Град	Мин			
									1											
Нийт		га	382.00	м3	445,000.00	сая.төг	45.00													

Төлөвлөгөө гаргасан: Д Мөнхзул
 Албан тушаал:

Хүлээн авсан: Мэргэжилтэн:

ААН-ийн нэр: Тэн Хун
 Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-000713
 Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Үндсэн)

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Төлөвлөгөөний 2024

Маягт №-12

Ажиллагсдын мэдээлэл, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй

Д/д	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Тайлбар
			Үндсэн компани	Туслан гүйцэтгэгч	
1	2	3	4	5	6
1	Нийт ажиллагсад	хүн	206.00	0	
1.1	Үндсэн	хүн	206.00		
1.2	Гэрээт	хүн			
1.3	Эмэгтэй	хүн	60.00	0	
1.3.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	6.00		
1.3.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	3.00		
1.3.3	Оператор	хүн	4.00		
1.3.4	Бусад	хүн	47.00		
1.4	Эрэгтэй	хүн	146.00	0	
1.4.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	16.00		
1.4.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	8.00		
1.4.3	Оператор	хүн	79.00		
1.4.4	Бусад	хүн	43.00		
1.5	Гадаад	хүн	28.00	60	
1.5.1	ИТА	хүн	18.00	30	Хүн шин вэй
1.5.2	Бусад	хүн	10.00	30	
2	Нийт цалин	сая төг/жил	2066.00		
2.1	Сарын дундаж цалин-Удирдах	сая төг/хүн	3.00		
2.2	Сарын дундаж цалин-ИТА	сая төг/хүн	2.50		
2.3	Сарын дундаж цалин-оператор	сая төг/хүн	1.30		
2.4	Сарын дундаж цалин-туслах	сая төг/хүн	1.10		
2.5	Сарын дундаж цалин-бусад	сая төг/хүн	1.10		
2.6	Сарын дундаж цалин-гадаад	сая төг/хүн	2.50		
3	ХАБ-ын асуудал хариуцсан	сая төг/хүн			
3.1	Нэгж	ширхэг	1.00		
3.2	Ажилтан	хүн	5.00		
4	ХАБ-ын сургалт	ширхэг	4.00	0	
4.1	байгууллага(өөрийн)	ширхэг	3.00		
4.2	дотоод	ширхэг	1.00		
4.3	Гадаад	ширхэг			
5	ХАБ-ын сургалтад хамрагчдын тоо	ширхэг	410.00	0	
5.1	байгууллага(өөрийн)	ширхэг	180.00		
5.2	дотоод	ширхэг	150.00		
5.3	Гадаад	ширхэг	80.00		
6	Ажлын байрны нөхцөл	хүн	68.00	5	
6.1	Хэвийн	хүн	68.00		
6.2	Хэвийн бус-хортой	хүн			
6.3	Хэвийн бус-хүнд	хүн			
6.4	Хэвийн бус-халуун	хүн			
6.5	Хэвийн бус-газар дор	хүн		5	
6.6	Хэвийн бус-бусад	хүн			
7	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагчдын тоо	хүн	206.00	80	
8	Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэл	ширхэг	210.00	240	
8.1	Тусгай хувцас	ширхэг	70.00	80	
8.2	Хамгаалах хэрэгсэл	ширхэг	140.00	160	
9	ХАБ-ын нийт зардал	сая.төг	243.00	0	
9.1	Сургалт	сая.төг	12.00		
9.2	Эрүүл мэндийн үзлэг	сая.төг	25.00		
9.3	Эрүүл ахуйн нөхцөл сайжруулах	сая.төг	50.00		
9.4	Хэвийн бус нөхцөлд ажиллагсдад	сая.төг	22.00		
9.5	Самбар, тэмдэг тэмдэглэгээ	сая.төг	2.00		
9.6	Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэл	сая.төг	80.00		
9.7	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах	сая.төг	2.00		
9.8	Бусад	сая.төг	50.00		

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Тэн Хун
 Төлөвлөгөө гаргасан: Д.Мөнхзул
 Албан тушаал:

Хүлээн авсан:
 Мэргэжилтэн: